

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№43 (5302) П'ятниця, 26 жовтня 2018 року

16 сторінок

Тема тижня

18 жовтня парламент підтримав ініціативи Кабінету Міністрів щодо запровадження середньострокового бюджетного планування та ухвалив в першому читанні законопроект «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

Урядовий бюджет розвитку на 2019 рік

Уряд Володимира Гройсмана виконав свій обов'язок і вчасно подав до парламенту збалансований проект бюджету на наступний рік, а також запропонував механізм підготовки прогнозованих бюджетів за рахунок трирічного планування (законопроекти №№ 8043, 8044).

Що дає таке планування?

Бюджетна політика держави стає прогнозованою. Тобто, бізнес і інвестори отримують макроекономічні орієнтири розвитку країни на найближчі три роки, що дає змогу ефективніше планувати господарську діяльність. Зменшується вплив фіскальних ризиків. Трирічне бюджетне планування дає можливість ефективніше керувати довгостроковими капітальними вкладеннями держави. А також чітко оцінити якість державних видатків і прорахувати межу видатків для головних розпорядників бюджету.

У чому переваги законопроекту про бюджет на наступний рік?

Уряд запланував подальше покращення макроекономічних показників і зменшення боргового навантаження на бюджет. ВВП зросте щонайменше на 3%, інфляція сповільниться до 7,4% (9,9% цього року). Держборг має скоротитися з 60% ВВП до 52,2% — в 2019-му, до 49% — в 2020 р. У проекті бюджету збережені пріоритети фінансування, що дає можливість продовжити розпочаті реформи і поступово підвищувати якість життя українських громадян.

209,7 млрд гривень — на безпеку і оборону

Уряд виконав вимоги РНБО щодо фінансування видатків на безпеку й оборону не менше 5% ВВП. На наступний рік на цей сектор загалом закладено 209,7 млрд грн, що за загальним фондом на 31,7 млрд грн перевищує видатки цього року. Зокрема, збільшуються видатки на підвищення обороноздатності і захист українського кордону. Фінансування із загального фонду на інженерно-технічне облаштування має подвоїтися і становитиме 400 млн грн. На закупівлю і модернізацію військової техніки Міноборони отримає майже 17 млрд грн, що на 612,7 млн грн більше, ніж цього року.

Також зростатимуть зарплати військовослужбовців. Завдяки уряду наступного року військовослужбовець Збройних сил щомісяця отримуватиме грошове забезпечення не менше ніж 10 тис. гривень. Щоб виконати це завдання, в проекті бюджету-2019 для Міноборони видатки за відповідною бюджетною програмою збільшено на 16,57 млрд грн — до 81,64 млрд гривень.

2 млрд гривень — на енергоефективність

Уряд ставить за мету побудову енергонебезпечної держави. Тому особливу увагу приділяє фінансуванню енергоефективних проектів.

1,6 млрд грн наступного року становитиме фінансування нового Фонду енергоефективності. Завдяки цим коштам українці зможуть отримати допомогу на енергомодернізацію власних осель. Ще 400 млн грн спрямовано на «теплі» кредити.

17,6 млрд гривень — на місцеві дороги

Уряд продовжить масштабний ремонт і будівництво доріг. У 2019 р. на дороги буде скеровано 55,1 млрд грн, що на 7,4 млрд грн більше, ніж цього року. Субвенція на фінансове забезпечення автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності становить 17,6 млрд грн, або 35% Державного дорожнього фонду. Уряд дбає про безпеку на дорогах. Тому в проекті бюджету-2019 на 1 млрд грн збільшується фінансування програм забезпечення безпеки дорожнього руху (за рахунок Державного дорожнього фонду). Загалом на це спрямовано 2,5 млрд грн.

Мільярд на підтримку малих фермерів

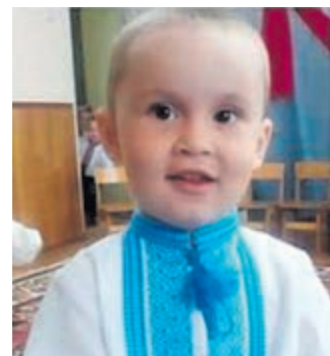
Вітчизняний аграрний комплекс формує 12% вітчизняного ВВП і забезпечує близько 40% всіх валютних надходжень. Тому підтримка АПК залишається серед головних урядових пріоритетів і в бюджеті-2019.

Продовження на стор. 5.

У Великогаївській ОТГ відкрили ЦНАП

4

Врятуймо Павлика!

6

У Івачеві Горішньому освятили музей блаженного Зенона Ковалика

9

Козівка — село, яке має майбутнє

14

В очікуванні на фінал Кубка Тернопільського району

15

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль, вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35, 25 37 59
www.lanclaas.com.ua
e-mail: office@lanclaas.com.ua

ОК ЖБК «Головацького-1» Дозвіл №ТП-114170962418 від 6 квітня 2017 р.

- задача I пускового комплексу II квартал 2019 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксів типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

від 11500 грн/м²
творчі майстерні 110 м² - від 7000 грн/м²

Гаражі. Підземні паркінги. Великий дитячий майданчик

1-кімн. - 44; 45,33 м² || 2-кімн. - 62,61; 66; 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м² || 2-кімн. дворівнева - 88 м²
4-кімн. дворівнева - 120 м²

тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Офіційне

Чому зросла ціна на газ?

Це — вимушений крок, щоб Україна могла далі розвиватися. Багато хто пам'ятає той час, коли наша держава переживала кризові 1990-ті. Стрімка інфляція, затримки з виплатою зарплати, високий рівень безробіття, коли перше різке знецінення гривні — лише тоді зріз з 3-х до 5-ти гривень.

У 2018 році Україна знову могла повернутися в 1990-ті. У 2006-2013 роках були взяті мільярдні доларові кредити, які тодішня влада не спрямувала на розвиток економіки, а розтринькала. За цей час борг збільшився більш ніж на 50 млрд доларів. Це — річний бюджет України!

Безвідповідальність сьогоднішніх чиновників простих українців. А тепер настав час повертати ці борги — наступні п'ять років наша держава має віддати більш 30 мільярдів доларів.

Нинішній уряд уже розпочав знижувати боргові навантаження — внижує відсоток боргу до ВВП в доларовому еквіваленті зменшився. А нещодавно прийнята стратегія передбачає конкретні кроки щодо досягнення фінансової незалежності України.

Але сьогодні ми все ще змушені виходити на зовнішні ринки, переполювати гроші, щоб обслуговувати наші борги. Для цього країні конче потрібна співпраця з Міжнародним валютним фондом. Без кредиту МВФ країна опинилася б на межі банкрутства. В країні почався б доларовий хаос та стрімкий виступ на товари і послуги. Держава вимушена була б скоротити соціальні програми та «заморозити» заробітні плати й пенсії.

Переговори з МВФ були складними. Кредитори висували вимогу прирівняти ціни на газ для населення до рівня в платіжці пересічного українця мали б зрости на 60%. Уряд на це не погоджувався.

Результатом річних перемовин став компроміс, якого вдалося досягнути

лише завдяки наполегливості уряду. **Замість 60%, ціна на газ з 1 листопада майже втричі зростає, ніж могло би бути.** Відповідне рішення було прийнято Кабінетом Міністрів 19 жовтня 2018 року.

Держава захистить тих, хто потребує її допомоги. Малозабезпечені громадяни отримають субсидії на сплату житлово-комунальних послуг. А вже з січня 2019 року запрацює монетизація субсидій. Українці будуть отримувати від уряду «живі» гроші для оплати комунальних послуг. Все, що буде заощаджено завдяки розумному споживанню енергоресурсів, залишатиметься людям.

На урядову програму «теплих кредитів» додатково скеровано 100 млн грн. Це дасть змогу отримати безповоротну допомогу на енергомодернізацію житла: заміну котлів, утеплення, встановлення лічильників.

За безвідповідальність наших політиків в минулому доводиться платити сьогодні. І тому час приймати відповідальні рішення, які дадуть можливість Україні розвиватися і вирешити стабільно й успішно країною.

Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Люди будуть соціально захищені

Президент Петро Порошенко на зустрічі з нагоди 22-ї річниці створення Рахункової палати України закликав сприяти соціальній захищеності людей.

«Як Президент я поставив уряду дуже жорстку вимогу — розширити програму субсидій, збільшити кошти на виконання цієї програми, аби від зростання тарифів не постраждали найменш захищені верстви населення», — зазначив Глава держави.

Президент нагадав ситуацію з підвищенням ціни на газ минулого разу, коли завдяки запровадженню субсидій вдалося компенсувати витрати для найменш захищених верств населення та «зняти острах» щодо цього рішення.

«Ми наголошуємо, що жодна незахищена родина не має відчувати підвищення тарифів на своєму бюджеті», — наголосив Петро Порошенко.

Запрошують молодих та активних

Програма навчання та стажування в облдержадміністрації — це сучасний проект, який дасть молоді не лише можливість реалізувати свою кар'єру, а й долучитися до державотворчих процесів.

Учасники програми відвідають курс навчання від керівництва адміністрації та профільних керівників управлінь, а також семінари від успішних підприємців, науковців, виконуватимуть завдання відповідно до своєї професійної компетенції та напрямків діяльності стажування. Крім того, поглиблюють знання з окремих дисциплін, пов'язаних з роботою у сфері державної служби, навчуться фундаментальних знань, умінь та навичок, матимуть змогу залучити фондасейнт для розвитку своєї кар'єри.

Щоб стати учасником програми, необхідно заповнити заяву. Посилання на форму заяви та детальнішу інформацію можна знайти на сторінках у Facebook та Instagram у профілях «Стажування V_ODA». Після заповнення заявляти вивідателюють та призначення дати та часу проведення співбесіди. Також деталі за тел. +38 (096) 2777703, Юрій.

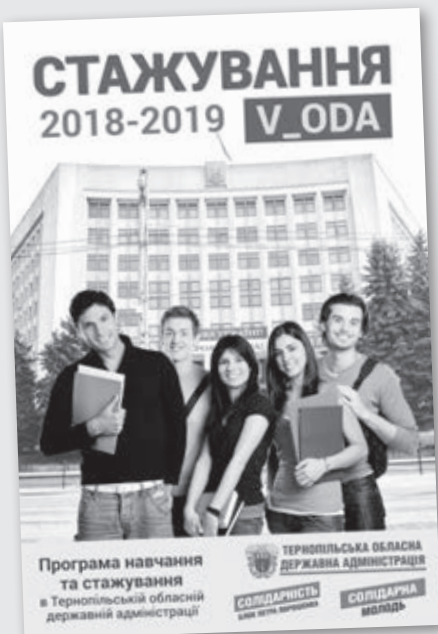
Загальні вимоги до конкурсантів:

- громадянство України;
- вік 19-25 років;
- знання іноземної мови;
- вільне володіння програмним забезпеченням Office Microsoft;
- орієнтування в суспільно-політичному житті держави.

Учасники з відповідним рівнем освіти, пройшовши стажування успішно, будуть працевлаштовані у Тернопільській обласній державній адміністрації.

Програма передбачає:

- 1) Ознайомлення учасників з управліннями, де проводитиметься стажування.
- 2) Дискусійні зустрічі з керівниками управлінь.
- 3) Зустріч з керівництвом Тернопільської обласної державної адміністрації.
- 4) Семінари з успішними підприємцями, науковцями з профільних питань.
- 5) Стажування в управліннях ОДА.
- 6) Поїздки у Верховну Раду України та міністерства.

Державні програми

7 основних змін у програмі житлових субсидій

За результатами першого етапу верифікації субсидіантів уряд вдосконалив умови оформлення урядової допомоги у сплаті житло-комунальних послуг. Відповідні зміни внесені Кабінетом Міністрів України до Постанови №329.

Не враховуватимуться:

- сплачені аліменти та дотація на корову
- заборгованість зі сплати ЄСВ з вини роботодавця
- загальна площа будинку, а лише опалювальна

На понаднормову площу матимуть право (+30%):

- громадяни, які отримують пенсію у зв'язку з втратою годувальника
- ті, хто досяг пенсійного віку чи отримує пенсію за вислугою років
- ті, хто отримує державну соціальну допомогу за інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю

Опалювальна площа

З 1 жовтня 2018 року при розрахунку житлової субсидії не враховуються до сукупного доходу сплачені аліменти та спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби, яка в рік становить до 2500 гривень за голову.

Субсидія в загальних умовах можуть отримати ті громадяни, в яких є заборгованість зі сплати єдиного соціального внеску з вини роботодавця.

Право на допомогу від уряду мають ті родини, опалювальна, а не загальна, площа житла яких не перевищує 120 кв. метрів для квартири та 200 кв. метрів для індивідуального будинку.

У разі, якщо член домогосподарства немає доходів, бо перебуває у складних життєвих обставинах через хворобу, або в складі домогосподарства є працездатні алко- чи наркозалежні (за наявності довідки від лікаря), онкохворі (за наявності висновку ЛКК), субсидія може бути призначена Комісією з питань призначення житлових субсидій.

На понаднормову площу, але не більше ніж 30% від норми, мають право громадяни, які отримують пенсію у зв'язку з втратою годувальника, хто досяг пенсійного віку чи отримує пенсію за вислугою років, а також ті, хто отримує державну соціальну допомогу за інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.

Зміни також стосуються сплати обов'язкового платежу. З 1 жовтня 2018 року, якщо вартість фактично спожитої послуги менша, ніж обсяг

обов'язкового платежу, субсидіант має право сплачувати лише вартість фактично спожитої послуги.

Для прикладу, якщо розмір обов'язкового платежу за певну послугу становить 200 гривень на місяць, але домогосподарство реально її спожило тільки на 120 гривень, сплаті підлягатиме фактичний обсяг споживання, тобто 120 грн.

Без обов'язкової сплати ЄСВ субсидію можуть отримати:

- безробітні в сільській місцевості, райцентрі, селищах міського типу. Комісія з питань призначення житлових субсидій може прийняти позитивне для заявника рішення;
- безробітні в місті, за умови перебування на обліку в центрі зайнятості;
- громадяни, які отримують за кордоном і сплачують там ЄСВ, що підтверджено документально.

Якщо субсидію на новий 2018-2019 р. уже призначено, то її розмір на опалювальний сезон управління соціального захисту населення у жовтні розрахує автоматично, без повторного звернення з документами. Розмір своєї субсидії можна дізнатися он-лайн — на сайті subsidi.ioc.gov.ua.

Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України

Офіційне | Колегія

У районі зберігається позитивна динаміка економічного зростання

23 жовтня відбулася колегія Тернопільської РДА за участю членів колегії, сільських та селищних голів, керівників закладів освіти, культури, охорони здоров'я, відділів, управлінь РДА та районної ради, представників ЗМІ. Засідання провів голова РДА Олександр Похилій. У роботі колегії взяв участь голова районної ради Андрій Галайко. На порядок денний колегії винесено питання життєдіяльності району.

Про підсумки роботи господарського комплексу району за 9 місяців 2018 року доповідав начальник відділу економічного та агропромислового розвитку і торгівлі РДА Володимир Заувахан. Оповідь охарактеризував стан у промисловості, сільському господарстві, торгівлі та послугах, малому бізнесі, зовнішньоекономічній та інвестиційній діяльності, транспортній, енергетичній, ринку праці, соціальній сфері.

«Аналіз підсумків роботи господарського комплексу району за завітний період свідчить про збереження позитивної динаміки розвитку усіх галузей, — сказав Володимир Заувахан. — Провідна галузь економіки, у якій сконцентрована більша частина основних фондів та зайнята найбільша кількість населення району, — це промисловість. Підприємства реалізували промислової продукції (товарів, послуг) на суму 1 мільярд 293 мільйони 300 тисяч гривень, що становить 11% до загального обсягу реалізованої промислової продукції по області. Реалізація промислової продукції на одну особу в січні-липні 2018 року у районі становила 19 тисяч 255 гривень, тоді як в області лише 11 тисяч 134 гривень. Програму соціально-економічного розвитку з реалізацією промислової продукції виконано на 170,3%. Середньомісячна заробітна плата на одного штатного працівника району у січні-вересні 2018 року становила 8 тисяч 492 гривні».

Із співдоповідями з цього питання виступили начальник відділу освіти РДА Василь Цаль, начальник відділу культури РДА Віктор Навольський, заступник головного лікаря Тернопільського РТМО з технічних питань Ігор Кирик.

Про стан справ у бюджетній сфері доповідала начальник фінансового управління РДА Ольга Казимирів. До зведеного бюджету Тернопільського району за 9 місяців надійшло 116 мільйонів 653 тисячі гривень, одержано понад план 8 мільйонів 948 тисяч гривень. План щодо доходів загального фонду виконали усі 28 місцевих бюджетів та районний бюджет. Це дало змогу забезпечити досягнення запланованих показників за основними бюджетотворюючими джерелами доходів, зокрема, податку та збору на доходи фізичних осіб, єдиного податку, податку на майно, акцизного збору, плати за надання адміністративних послуг тощо.

«За 9 місяців 2018 року по зведеному бюджету району розподілено вільних залишків коштів на загальну суму 35 мільйонів 597 тисяч гривень, з коштів від перевиконання дохідної частини місцевих бюджетів на суму 13 мільйонів 164,5 тисячі гривень, — зауважила Ольга Казимирів. — Ці

кошти спрямовані на оплату працівників, на енергоносії, капітальні видатки, медикаменти, продукти харчування, інші видатки.

Крім того, до загального фонду району в бюджет надійшло 338 мільйонів 609 тисяч гривень міжбюджетних трансфертів з державного та місцевих бюджетів, що становить 84% до загальної суми надходжень у районний бюджет. Це — медична освіта (публічні, соціальні субвенції та субсидії) та інші субвенції».

Т.в.о. начальника відділу молоді та спорту РДА Ярослав Косак розповів про підсумки організації літнього оздоровлення та відпочинку дітей. У районі проживають 7167 дітей віком від 7 до 17 років. У 2018 році оздоровчими та відпочинковими послугами охоплено 3913. «Кількість дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки за бюджетні кошти, — 757, — наголосив Ярослав Васильович. — Це — діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, діти-інваліди, діти з малозабезпечених сімей, потерпілі від наслідків Чорнобильської катастрофи, діти, які перебувають на диспансерному обліку, талановиті та обдаровані, діти працівників агропромислового комплексу та соціальної сфери села, діти осіб, визначених учасниками війни, внутрішньо переміщені особи. Вони відпочивали та оздоровлювались в дитячому центрі «Молода гвардія», Міжнародному дитячому центрі «Артек», в обласних таборках «Лісовий», «Збруч», «Ромашка», «Лісова пісня», «Барвінок», республіканських оздоровчих таборках за кордоном. Діти району відпочивали також у пришкольніх відпочинкових таборках з денним перебуванням, які діяли у 8 місцях перебування, які діяли у 8 місцях, Великий Глибочок, Великі Бірки, Мишковичі, Настасів, Острів, Почапинці). Для цього з районного бюджету було спрямовано 90 тисяч 500 гривень, з них 7 тисяч 800 гривень — на страхування дітей. Крім цього, у 2018 році на реалізацію районної соціальної цільової програми оздоровлення та відпочинку дітей надано 200 тисяч гривень».

Про стан призначення й виплати субсидій та пільг на житлово-комунальні послуги доповідав начальник управління соціального захисту РДА Сергій Мандзюк. Як наголосив доповідач, в опалювальний сезон

2017-2018 років на обліку в управлінні перебували 14493 отримувачів субсидій та 103 сім'ї отримувачів субсидій на виплату готівки для придбання скрапленого газу та твердого палива. Нараховано субсидій на житлово-комунальні послуги на суму 216 мільйонів 489 тисяч гривень, з них нині профінансовано 178 мільйонів 680 тисяч гривень. Станом на 1 жовтня на обліку в управлінні перебувають 4363 отримувачі субсидій на житлово-комунальні послуги та 96 сімей отримувачів субсидій на виплату готівки для придбання скрапленого газу та твердого палива. Нині для призначення субсидій до управління Пенсійного фонду України, Державної фіскальної служби та іншог організації надавачів послуг для підтвердження даних, які подали заявники.

До Єдиного державного автоматизованого реєстру пільговиків, станом на 1 жовтня 2018 року, внесено 14806 осіб (інваліди війни, учасники бойових дій, потерпілі на ЧАЕС, ветерани військової служби та органів внутрішніх справ, реабілітовані, військовослужбовці, сільські педагоги, медики, працівники культури, багатодітні сім'ї, члени загиблого (померлого) ветерана війни, постраждали учасники Революції Гідності). Крім того, доповідач коротко інформував про деякі зміни щодо визначення субсидії. Зокрема, рідніччя на опалювальний період враховується не загальна, а опалювальна площа приміщення (до 120 кв. м у квартирах, до 200 кв. м у приватних будинках). Особи, які працюють за кордоном, матимуть право на субсидію, якщо вони працевлаштовані офіційно та подадуть підтверджуючий документ. Сім'ї, які проживають за однією адресою, будуть мати право на субсидію, якщо вони не перебувають у родинних стосунках. Сума виплачених аліментів не враховується до доходу родини.

У «Різному» начальник відділу ведення Державного реєстру виборців апарату РДА Володимир Дорощук розповів про перші вибори голів ОТГ, які відбудуться 23 грудня 2018 року, до Білецької сільської ради, куди належатимуть села Біла, Великий Глибочок, Івачів Горішній, Івачів Долішній, Ігровиця, Плотича, Чистилів, та Настасівської сільської ради, куди увійдуть села Настасів, Йосипівка та Мар'янівка. Відбудуться додаткові вибори депутатів Байковецької сільської ради у селах, які приєднуються до Байковецької ОТГ (Гаї-Шевченківська, Чернелів-Руський, Соборне).

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».
Фото автора.

Новини | Коротко про актуальне

У ніч на неділю, 28 жовтня, Україна перейде на «зимовий» час, тож стрілки годинників слід перевести на одну годину назад.

Наша держава змушена продовжувати співпрацю з Міжнародним валютним фондом, оскільки потребує траншу, адже у 2019 році настає період виплат за зовнішнім державним боргом. Голова парламентської фракції БПП Артур Герасимов наголосив, що жорсткою є потреба для продовження співпраці з міжнародними партнерами є підвищення ціни на газ. «Незважаючи на міжнародний політик, — поточний стан української економіки дає змогу обійтися без позик, якби не борги, пікові виплати з яких припадають на 2019 рік. Співпраця дасть можливість забезпечити макроекономічну стабільність, курс гривні та незалежність від Москви».

Угорщина запропонувала Україні укласти договір про захист прав національних меншин. Угорський міністр закордонних справ та торгівлі Петер Сіярто заявив, що Угорщина готова задіяти кредитну лінію на суму 50 мільйонів доларів задля фінансування розвитку інфраструктури на Закарпатті. А ще Будапешт висловив готовність продовжити програму із забезпечення безкоштовними путівками на відпочинок на угорському озері Веленце тисяч українських дітей, які постраждали від війни на сході України.

Відтепер предстоятель Української православної церкви Київського патріархату Філарет може називатися митрополитом. Відповідні зміни були прийняті на засіданні священного Синоду УПЦ КП 20 жовтня. Таким чином, повна назва титулу тепер звучить так: «Святійший і Блаженніший (ім'я), архієпископ і митрополит Києва — Матері міст Руських, Галицький, Патріарх всієї Русі-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та Почаївської лавр священноархіємандрит». Скорочено: «Святійший (ім'я), Патріарх Київський і всієї Русі-України». Крім цього, у відносинах з іншими помісними православними церквами допустимо формою є «Блаженніший архієпископ (ім'я), митрополит Київський і всієї Русі-України».

3 1 листопада набувають чинності нові граничні тарифи на загальнодоступні телекомунікаційні послуги. Відтак, плата за користування стаціонарним телефонним зв'язком зростає на 14%. Абонентам місцевої телефонної мережі, сіл та смт до встановлення максимального тарифу для основного телефонного апарату, підключеного до окремої лінії: 100 гривень для підприємств і 70 гривень — для населення.

Реформу екстреної медицини розпочнуть у п'яти областях: Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській та в місті Київ. На її фінансування у проект державного бюджету на наступний рік передбачено 922,5 млн грн. На ці кошти влада закупить спеціалізований санітарний транспорт, здійснить підготовку інструкторів з підвищення кваліфікації, закупить спеціальне навчальне обладнання. Крім того, уряд планує підвищити зарплату медикам, які пройшли перекваліфікацію.

Для вступу на медичні спеціальності з 2019 року будуть видавати сертифікати ЗНО з математики або фізики. За словами заступника міністра охорони здоров'я Олександра Лінчевського, відповідний рівень знань у майбутніх лікарів саме з цих предметів свідчить про їх здатність і навчатися, і аналітично мислити.

За три квартали 2018 року в Україні зареєстровано 3798 автомобілів з електричним приводом, що на 54% більше, ніж за аналогічний період минулого року. Найпопулярнішими електромобілями є моделі марки Nissan (2492 одиниць, або 65,6%). За ними — електромобілі Tesla (267 одиниць, або 7%) та BMW (251 одиниць, або 6,6%). Нагадаємо, з 1 січня 2018 року термін на один рік було скасовано ПДВ та акциз на імпортовані електромобілі.

Мешканці Тернопільщини мають можливість придбати дешеві квитки на переліт у кількох напрямках. Українська авіакомпанія SkyUp розпочала продажі квитків на перші міжнародні рейси за бюджетною концепцією. Наразі для бронювання доступні рейси з Києва в Тбілісі, Софію, Попрад і Барселону. Їх почнуть виконувати з грудня 2018 року. Мінімальні ціни в один бік: в Тбілісі — від 1508 грн, у Софію — від 1508 грн, у Попрад — від 987 грн, у Барселону — від 1508 грн. Зауважимо, що SkyUp пропонує квитки економ-класу за трьома тарифами: Basic — не підлягає обміну і поверненню і включає перевезення тільки ручної поклажі вагою до 7 кг; Standard — крім ручної поклажі, дозволяє провозити одну валізу вагою до 23 кг і обміняти квиток на штраф; Flex — крім послуг тарифу Standard, надає можливість скасування квитка після оплати штрафу.

На Тернопільщині спостерігається демографічна криза. Лише впродовж цього року в нашій області померло більше чотирьох тисяч людей. Як повідомляють у Головному управлінні статистики Тернопільської області, станом на початок вересня минулого року кількість жителів Тернопільщини становила 1054354 людей. А на 1 вересня 2018 року їх число зменшилося на 4309 осіб і становить 1048123 чоловік.

Цьогоріч зменшилася і кількість новонароджених. Якщо торік (до 1 вересня) народилося 6318 малюків, то за аналогічний період 2018-го — лише 5746. Варто зауважити, що на Тернопільщині проживає більше жінок, ніж чоловіків. Станом на початок року, в області налічувалося 588,5 тисяч жінок і 490,6 тисяч чоловіків. Зареєстровано 120 людей, які з тих чи інших причин переїхали жити на Тернопілля.

У вівторок, 23 жовтня, заклад громадського харчування «МакДональдс» прийняв перших відвідувачів. Це були діти з соціальних категорій. А вже 24 жовтня з 12:00 запрацював у робочому режимі. Офіційне відкриття відбудеться 8 листопада. В урочинах візьмуть участь посол США в Україні Марі Йованович, генеральний директор «МакДональдс» в Україні Гжегож Хмельярський, президент Американської торгівельної палати в Україні Енді Гундер, керівники міста та області. Адреса закладу: м. Тернопіль, вул. Гетьмана Мазепи, 30.

Час місцевий

У Великогаївській ОТГ відкрили Центр надання адміністративних послуг

Хто хоча б один раз щось приватизував, переоформляв нерухомість, земельну ділянку, створював чи припиняв діяльність приватного підприємства тощо, скаже вам, що це — паперова тяганина, пов'язана із втратою дорогоцінного часу, нервів, коштів, а ще — бюрократією, а часом і непорядністю чиновників. І кожен, напевне, мріяв, щоб, прийшовши у державний чи приватний офіс, його зустріли з посмішкою, швидко оформили всі потрібні документи ще й подякували за те, що завітав. І це — не наївні мрії. Адже саме так і мають ставитися одне до одного всі люди, яким б соціальної нішу, яку не займали.

Кажуть, мріям властиво матеріалізуватися. Тож 23 жовтня урочисто відкрили сучасне адміністративне послуг Великогаївської об'єднаної територіальної громади. Віднині тут можна буде оперативно отримати 130 послуг, серед яких, зокрема, соціальні (державні допомоги, субсидії пов'язані із землею, нерухомістю, отримати послуги Держгеокадастру, зареєструватися як фізична чи юридична особа та інше. Кожен відвідувач отримає консультацію, як найшвидше оформити ті чи інші документи. Клієнта поставлять на електронну чергу. Він буде мати можливість відразу дати власну оцінку діям спеціалістів. До того ж Центр обладнано за сучасними вимогами часу, що дуже важливо для громади, де нині проживають 11 тисяч осіб.

Відкриття ЦНАПу стало значною подією. Сюди завітали, зокрема, заступник міністра соціальної політики Лариса Попова, голова ОДА Степан Барна, заступник голови обласної ради Любомир Крупа, народні депутати України Тарас Юрик та Роман Заставний, голова Тернопільської РДА Олександр Похилій, голова районної ради Андрій Галайко, представники Пенсійного фонду України, центру зайнятості, Головного управління юстиції, Головного управління Держгеокадастру в Тернопільській області.

А також представники фіскальної служби, підприємці краю, депутати обласної та районної ради, жителі Великогаївської ОТГ. Урочисто прозвучав Гімн України у виконанні народного аматорського хору «Великі Гаї» (мистецький керівник Іван Виспінський).

Голова ОДА Степан Барна, вітаючи присутніх із значною подією в історії Великогаївської ОТГ, сказав: «У Тернопільській області адміністративних послуг, з них п'ять — в об'єднаних територіальних громадах. Саме в громадах відкриття ЦНАПів стало можливим завдяки реформі децентралізації, ініційованій Президентом та Прем'єр-міністром України. Адже ключова стратегія реформи децентралізації — це максимально доступні послуги та комфорт місцевих жителів. Перший із п'яти ЦНАПів у форматі «Прозорі офіси» в області, відкрито сьогодні у Великогаївській громаді. Створення таких центрів відбувається відповідно до програми Міністерства соціальної політики об'єкта стало можливим, спрямували майже 2 мільйони гривень, з яких 160 тисяч — власні кошти громади, 840 тисяч — субвенція з Державного бюджету на розвиток інфраструктури ОТГ, 1 мільйон гривень — кошти Міністерства соціальної політики України»

Заступник міністра соціальної політики Лариса Попова згадала, що ще минулого року,

коли розпорядженням Кабінету Міністрів України було прийнято Постанову про впровадження «Прозорих офісів», хотілося, щоб цей документ отримав життя, а не залежувався на полицях міністерства. Адже свого часу, працюючи директором департаменту соці-

альної політики у місті Вінниця, відкривала перший такий офіс.

«Скільки мерів українських міст, сільських та голів ОТГ приїжджали у Вінниця до досвідки! — поділилася Лариса Віталіївна. — Дехто вважав «Прозорі офіси» утопією, мовляв, як можна об'єднати надання соціальних та адміністративних послуг? Але час показав, що за великою цінністю це зробити можна. Завдяки цьому люди отримали повний спектр послуг в одному приміщенні, що, погодьтеся, дуже зручно!»

Голова Великогаївської ОТГ Олег Кохман подякував аптарату сільської ради, депутатам, підприємцям, старостам сіл за титанічну роботу щодо реконструкції адмінбудинку. «У цьому приміщен-

ні розміщені усі відділи — освіти, культури і спорту, соціального захисту, земельний, юридичний та ін., а також архів, — сказав Олег Андрійович. — Відпала потреба

їхати до обласного центру, районних структур, щоб вирішити якісь проблеми. У це приміщення вкладено 10 млн 300 тис. грн. Це зроблено, щоб люди відчували: про них дбають. Хай відкриття адмінбудинку стане подарунком до 3-ї річниці створення громади. Дякую усім за допомогу, взаєморозуміння. Пишаюся, що живу й працюю поруч з такими хорошими людьми — патріотами, господарями, якими є усі жителі нашої Великогаївської об'єднаної громади!»

Також жителів Великогаївської громади із відкриттям ЦНАПу привітали народні депутати України Тарас Юрик та Роман Заставний, заступник голови обласної ради Любомир Крупа, голова Тернопільської РДА Олександр Похилій, голова районної ради Андрій Галайко.

Священники сіл, які належать до Великогаївської ОТГ, благословили дійство та освятили приміщення ЦНАПу. Звучали патріотичні пісні у виконанні артистів-аматорів громади. Ведучі свята Володимир Депутат та Юлія Гугута запросили нововідкриті приміщення. Усі охочі відразу ж отримали необхідні консультації щодо оформлення тих чи інших документів, а головне — переконалися: у ЦНАПі працюють не лише професіонали своєї справи, а люди ввічливі й порядні.

Галина ЮРКА – ТРР «Джерело». Фото автора та сайту Великогаївської громади.

Час місцевий

У Підгородньому оновлюють тротуар

Допоки дозволяє погода і фінансові можливості, у Підгородньому активно взялися за вирішення проблем, яким вже десятки років. Йдеться про капітальний ремонт тротуару вздовж центральної вулиці, який не ремонтували більше 30-ти років.

За словами Підгороднянського сільського голови Сергія Чапрака, раніше робити ремонт за кошти місцевого бюджету сільрада не мала змоги.

— Цей тротуар, як і автомобільна траса М-12 «Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знамянка», що пролягає через Підгороднє, належить до доріг державного значення і ремонтувати не мали б з державних коштів. Я впродовж багатьох років писав безліч листів на адресу САД, звертаючись до дорожників із клопотанням відремонтувати повністю знищений тротуар, але все безрезультатно — отримував відписки та обіцянки взяти прохання до уваги під час планування наступних ремонтних робіт, — розповідає Сергій Володимирович.

І от лише цього року почали діяти зміни до бюджетного кодексу, в якому йдеться про те, що ремонт доріг державного значення можуть бути профінансовані з місцевого бюджету. Скориставшись цим, сільський голова Підгороднього звернувся до керівника САД Богдана Юлика з пропозицією здійснити капітальний ремонт тротуару на вул. Бережанська за рахунок коштів, що їх надасть сільрада. Очільник обласної Служби автомобільних доріг дав згоду на розробку проектно-кошторисної документації. Незабаром її було погоджено та затверджено.

— Відтак, зекономлені цього року кошти з бюджету Підгороднянської сільської ради ми вирішили спрямувати на капітальний ремонт тротуару, адже він, справді, був у жахливому стані, оскільки за всі ці роки там не було зроблено не те що капітального, а навіть поточного ремонту. Тож він був не придатним до експлуатації.

Протяжність тротуару — 1,2 км. Загальна вартість ремонтних робіт становить 1 млн 400 тис. грн, — додає Підгороднянський сільський голова.

Сьогодні ж на цій ділянці вже «кипить» робота. Якщо погодні умови сприятимуть, то орієнтовно за два тижні ремонт завершать і підгороднянці вже без остраху ходитимуть новеньким тротуаром.

Лілія ПАТНЮК.

Тема тижня

Урядовий бюджет розвитку на 2019 рік

Початок на стор. 1.

Загальний обсяг фінансування становитиме 7,9 млрд грн. В проекті бюджету на наступний рік збережені раніше започатковані програми підтримки АПК, що сприятиме подальшому нарощуванню виробництва і експортних можливостей агросектору. Зокрема, 1,38 млрд грн складатимуться на здешевлення придбання вітчизняної техніки, 1 млрд грн — на розвиток фермерських господарств, 4 млрд грн — на розвиток тваринництва, 400 млн грн — на розвиток хмелярства, закладку молодих садів та виноградників.

15,5 млрд грн — на підтримку регіонального розвитку

Уряд продовжує процес децентралізації, який сприяє фінансовому зміцненню територіальних громад. Обсяг фінансового ресурсу місцевих бюджетів у 2019 році становитиме 588,9 млрд грн, що на 35,6 млрд грн, або на 6,4%, більше, ніж цього року. Водночас Кабінет Міністрів збільшує допомогу у фінансуванні місцевих інфраструктурних проектів. Наступного року бюджет Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) зросте на 3,1 млрд грн — до 9,1 млрд грн. Що дасть змогу збільшити кількість інфраструктурних проектів, що реалізують за підтримки Фонду. Субвенція на підтримку ОТГ становитиме 1,9 млрд грн. Крім того, ще 4,5 млрд грн — субвенція на соціально-економічний розвиток регіонів.

Мільярд — на Нову українську школу

В проекті бюджету-2019 видатки на освіту збільшені на 28 млрд грн, порівняно з бюджетом на цей рік (до 242,6 млрд грн). За рахунок зростання видатків на освіту будуть збільшені зарплати вчителям. У 2017 році зростли вони на 50%. Цього року — ще на 25%. Загалом вчительські зарплати поточного року в середньому зросли на 1500 грн. Підвищені зарплати отримали понад 406 тис українських вчителів. В бюджеті наступного року також закладено збільшення зарплат для вчителів — на 9%. Зокрема, зарплата вчителя без категорії — зросте на 3300 грн до 6871 грн на місяць, вчителя I категорії — з 8301 грн до 9050 грн на місяць, вчителя вищої категорії — зросте з 8849 грн до 9648 грн на місяць. Таким чином, завдяки зарплаті виростуть майже на 85%.

Метою уряду є створення сучасного освітнього простору для першокласників, що придуть навчатися у 2019-2020 навчальному році. На ці цілі в проекті бюджету закладено 1 млрд грн. Ще 300 млн грн держава витратить на підвищення кваліфікації вчителів.

7 млрд гривень — на ліки

Уряд змінює систему охорони здоров'я, щоб кожен українець мав можливість отримати якісну і своєчасну медичну допомогу

та доступне лікування. У 2019 році видатки державного бюджету на медицину по загальному фонду збільшено на 8,4 млрд грн — до 92,3 млрд грн. Видатки зведеного бюджету становитимуть 128,3 млрд грн.

Зокрема, на фінансування програми «Доступні ліки» передбачено 1 млрд грн. Це програма «Безкоштовна діагностика» уряд спрямував 2 млрд грн.

Вже з другої половини 2019 року за направленням сімейного лікаря його пацієнти зможуть пройти безкоштовну діагностику — рентген, УЗД, ехо серця, мамографію та ін. На програму «Безкоштовна діагностика» уряд спрямував 2 млрд грн.

З наступного року розпочнуть реформу екстреної медичної допомоги, на що передбачено 1 млрд грн. Ці кошти будуть спрямовані на закупівлю «швидких» з новим обладнанням, створення сучасних диспетчерських, підвищення зарплат працівникам

бригад екстреної меддопомоги, які пройдуть додаткове навчання.

1 млрд гривень — на вітчизняне кіно

Уряд приділяє особливу увагу розвитку культури. З 2016 року фінансування культури збільшено в 2,8 рази. В наступному році на наступний рік на фінансування відповідних статей закладено 5,5 млрд грн.

Такий підхід вже дає свої результати. Зокрема, українські фільми стають популярними не тільки на Батьківщині, а й за кордоном. Наступного року буде продовжено бюджетну підтримку розвитку вітчизняного кіно. На ці цілі в проекті бюджету закладено 1 млрд грн.

Бюджетну підтримку також будуть надавати розвитку і популяризації української книги. В проекті бюджету на це передбачено в загальному фонді 145,5 млн грн.

301,8 млрд гривень — соціальні видатки бюджету

Головна мета всіх реформ, які ініціює уряд, — підвищення якості життя громадян. Тому проект бюджету на наступний рік відображає, головний принцип урядової соціальної політики: держава захистить усіх, хто потребує державної допомоги.

Уряд передбачив у 2019 році збільшення розміру субвенції місцевим бюджетам на виплату всіх видів соціальної допомоги на 3,1 млрд грн — до 63 млрд грн.

З 1 березня 2019 року пенсії будуть автоматично перераховані, залежно від зростання інфляції та середньої заробітної плати. За підрахунками Міністерства соціальної політики, у 2019 році показник середньої заробітної плати, який використовується у формулі перерахунку пенсій, зросте на 17%. Пенсії також будуть перераховані в зв'язку зі зростанням прожиткового мінімуму — з 1 липня (з 1 497 грн. до 1 564 грн) та 1 грудня (з 1 564 грн до 1 638 грн), а також зростанням мінімальної заробітної плати з 1 січня 2019 року.

Наступного року продовжиться ініційоване урядом підвищення пенсій колишнім військовослужбовцям. З 1 січня 2019 року військові пенсії зростуть в середньому ще на 738 гривень.

Реформи

Новий етап медреформи

Вже з наступного року в Україні запровадять електронні медичні книжки, рецепти на програму «Доступні ліки» та лікарняні. Так розпочнеться реформа вторинної (спеціалізованої) ланки медичної допомоги.

Про це заявив заступник міністра охорони здоров'я України Павло Ковтонюк.

Починаючи з січня 2019 року, первинна допомога, сімейна медицина, педіатрія почнуть працювати за новими правилами. Крім того, за сповна використовуватимуть електронні інструменти для лікарів і пацієнтів.

«За принципом «кошти за пацієнтом» працюватимуть поліклініки. Тобто, можна буде отримати консультації спеціалістів, приймати обстеження, як рентген, УЗД або

мамографія, і здати найнеобхідніші аналізи безкоштовно», — стверджує Ковтонюк.

Люди зможуть вибрати, куди звернутися: або в поліклініку за місцем проживання, або в іншу, або ж в приватний заклад. І хоча в МОЗ зізнаються, що наразі це — технічно доволі складний процес, працюють над його реалізацією та обіцяють здивувати українців результатом наполегливої роботи.

Лілія ПАТНЮК.

30 тисяч родин отримали «пакунки малюка»

Урядову ініціативу було запроваджено з 1 вересня. «Пакунок малюка» — це додаткова допомога від держави батькам новонароджених, в якому є найнеобхідніші речі. На сьогодні «пакунки малюка» отримують 23 регіони, Донецька та Луганська області наразі здійснюють документальне оформлення щодо отримання такої допомоги.

Як отримати «пакунок малюка»?

Його надають вихователю під час виписки з лікарні, родичам або патронному вихователю новонародженої дитини. В разі, якщо «пакунків» на момент виписки в пологовому немає, батьки подають заяву до управління соціального захисту, і працівники управління доставлять його за місцем проживання дитини.

Що є в «пакунку малюка»?

Це — набір із 25 найнеобхідніших для новонароджених речей: одяг, підгузки, ковдри, рушник, матрац, крем та мило, ножиці, серветки, пелюшки, термометри.

Чому в «пакунку» немає дитячих сумішей і медикаментів?

Тому, що лікарські засоби має призначити лікар, а універсальних ліків не існує. Щодо пляшечок та дитячих сумішей, то їх не передбачено, оскільки МОЗ України підтримує позицію Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо ко-

ристі грудного вигодовування. Пляшечки та суміші могли спонукати мам новонароджених від грудного вигодовування на користь сумішей.

Чи зменшаться грошові виплати при народженні дитини з наданням «пакунку малюка»?

Цей вид допомоги жодним чином не впливає на отримання грошової виплати при народженні дитини. Це — окрема додаткова безповоротна народжена допомога. Вона ніяк не впливає на обчислення сукупного доходу родини.

Скільки коштує «пакунок»?

Вартість одного «пакунка малюка» — 3 377 грн 80 коп. За попередніми розрахунками, вартість речей в пакунку мала коштувати 5 000 грн. Законотворення гроші будуть спрямовані на закупівлю додаткових пакунків на 2019 рік.

Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України

На прийом до лікаря

Псоріаз — вирок чи спосіб життя?

Незважаючи на всі спроби знайти панацею, людство навіть сьогодні, у вік розвитку нанотехнологій, не завжди може впоратися зі складними захворюваннями, хоча пошуки в цьому напрямку тривають.

Псоріаз, або лускатий лишай, належить до захворювань із хронічним перебігом.

Починаючи з 2004 року, 29 жовтня вважають Всесвітнім днем боротьби з псоріазом. Його запровадили ініціатори Міжнародної федерації асоціацій хворих на псоріаз. Цей день присвячений людям, хворим на псоріаз і псоріатичний артрит.

Метою його проведення є підвищення інформованості населення про цю проблему та підтримка людей, які страждають на цю недугу, а це — близько 4% населення Земної кулі. В Україні — це понад мільйон осіб. Зокрема, на обліку в Тернопільському районі перебувають 179 хворих, з них — 7 дітей. Через неправильне лікування хвороба може призвести до інвалідності. Розвивається псоріаз в будь-якому віці, однак найбільше псоріаз «любить» молодих. А вже серед хворих на цю недугу 70% — пацієнти віком до 20 років.

У молодому віці перебіг хвороби більш агресивний, виникають ускладнення — грибок, суглобові, внутрішні органи та системи. Спочатку триває прогресуюча стадія (з'являються нові ознаки на шкірі), потім — стаціонарна (свіжих елементів майже немає, але залишаються ті, що були), та регрес (висипання майже зникають).

Якщо на шкірі з'явилися висипання — сверблячі бляшки різних розмірів, що злущуються, розташовані на колінах, ліктях, волосистій частині голови або інших частинах тіла, — варто одразу ж звертатися до дерматолога. Лише спеціаліст допоможе постановити правильний діагноз і, залежно від форми, призначити лікування.

Наразі псоріаз вважають спадковим захворюванням. Хворобу спричиняє комп-

лекс причин — імунологічні зрушення, порушення обміну речовин, супутні ендокринні та неврологічні розлади, порушення в імунній системі внаслідок стресу, інфекційних чи вірусних захворювань, дії холодного клімату або неправильного харчування. Варто знати, що алкохол може спровокувати загострення недуги, особливо це стосується пива, шампанського, міцних спиртних напоїв. Вживання продуктів, що містять оцет, перець, шоколад, також погіршує перебіг захворювання і може викликати загострення. У випадку суттєвих порушень у роботі імунної системи процес може поширитися на інші органи і тканини, наприклад на суглоби. У результаті може розвинути псоріатичний артрит, для якого характерне ураження дрібних суглобів кистей і стоп.

Слід зауважити, що псоріаз — не інфекційне, а отже, і не заразне захворювання.

Різні методи і прийоми лікування певною мірою ефективні для різних хворих. Діагностує недугу лікар-дерматолог. Якщо псоріаз виявили на ранній стадії, то цілком можливо будуть призначені профілактичні, а не лікувальні засоби.

Лікування буде полягати в призначенні загальної терапії, далі — препарати, які корегують стан нервової системи, кишково-шлункового тракту, обов'язково є вітамінотерапія. До гормональних місцевих препаратів належать гормональні мазі чи креми. Чомусь наші пацієнти бояться таких препаратів. Однак якщо їх використовувати за призначенням та під контролем лікаря, жодних побічних дій від такого лікування не буде!

Псоріаз не можна вилікувати остаточно, оскільки організм «зберігає пам'ять» про хворобу у вигляді біохімічних, імунологічних і функціональних змін, хоча можливі тривалі ремісії, коли шкіра завдяки правильній лікуванню і дотриманню всіх рекомендацій майже очищується від висипань. Однак рецидив може відбутися в будь-який момент, тому пацієнтам з таким діагнозом необхідно постійно контактувати з дерматологом.

Варто знати

Залежно від клінічних особливостей, виокремлюють кілька різновидів псоріазу.

Бляшкоподібний — найпоширеніша форма хвороби, локалізується переважно на ліктях, колінах і волосистій частині голови.

Псоріаз волосистої частини голови — часто супроводжується свербіжем.

Пустульозний псоріаз — характеризується появою на тілі гнійників (пустул), спостерігається погіршення загального самопочуття та підвищення температури тіла.

Краплеподібний псоріаз — розвивається здебільшого у молодих людей та дітей, найчастіше є наслідком інфекційного захворювання, характерні численні дрібні висипання, вкриті лусочками.

Псоріаз вкритий лусочками (інтертригінний) вражає пахові складки, ділянку паху та статевих органів.

Псоріаз нігтів — характерним є симптом «наперстка»: множинні точкові заглиблення нігтя. Нігті вражені у 7-10% хворих, часто при важких формах, але інколи це

Милосердя

Тернопільська районна організація Товариства Червоного Хреста України звертається з великим проханням до керівників підприємств, установ і організацій, усіх громадян доброї волі, кому не байдужі людський біль та страждання, допомогти жителям села Смиківці Юлії Мацелюх врятувати її синочка Павлика, якому лише 4 роки.

ДІАГНОЗ: гострий лімфобластний лейкоз (рак крові).

Надію на покращення здоров'я Павлика батьки отримали від лікарів після вродовення відповідного довготривалого лікування, яке коштує дуже дорого. На жаль, родина не має можливості профінансувати його продовження.

Дорогі країни! Уклінно просимо відгукнутися на прохання батьків врятувати їх сина, який тільки починає жити зростаючи, який тільки вносить внесок для фінансового забезпечення лікування хлопчика. Наша спільна жертва, терпіння Павлика, Господнє благословення допоможуть дитині вилікуватися.

Кошти просимо перерахувати за реквізитами:

«ПриватБанк», № картки 4149 4991 1684 1790, Мацелюх Юлія Андріївна.

Ольга НИЖНИК, голова РОТЧХ України.

може бути єдиний прояв захворювання.

Псоріаз долонь та стоп — доволі важко піддається лікуванню.

Псоріатична еритродермія — найважча форма, коли уражено понад 90% шкірного покриву. Шкіра — яскраво-червоного кольору, набрякла, збільшені лімфатичні вузли, з'являється відчуття стягнення, свербіж. Можливе випадіння волосся, типові для псоріазу ознаки виражені слабо.

Псоріатична артропатія — найбільш складна форма, нерідко поєднується з іншими важкими формами, зустрічається у 30% людей зі звичайним псоріазом. Частіше хворіють чоловіки. Ураження суглобів може передувати шкірним проявам. Місця висипу — коліна, лікті та суглоби стоп. Псоріатична артропатія потребує лікування не тільки у дерматолога, а й у ревматолога, оскільки симптомом схожий на ревматоїдний артрит.

У будь-якому випадку не варто займатися самолікуванням, а потрібно звернутися за допомогою до кваліфікованих фахівців, щоб подальше лікування було результативним!

P.S. Хочу побажати хворим на псоріаз довгої ремісії! Хай береже вас Господь!

Ірина РОСОВСЬКА, лікар-дерматолог.

Оголошення

29-31 жовтня 2018 року до Міжнародного дня боротьби з псоріазом в Тернопільському районному територіальному медичному об'єднанні в кабінеті № 313 лікарі-дерматовенерологи проведуть консультації щодо запобігання, лікування та способу життя хворих на псоріаз.

Освіта

Виховуємо патріотів

За участю заступників директорів з виховної роботи та педагогів-організаторів Тернопільського району 18 жовтня в КЗ «Малоходоцька ЗОШ І-ІІІ ступенів» відбувся районний семінар «Національно-патріотичне виховання — один із пріоритетних напрямків діяльності сучасної школи».

Методист районного відділу позашкільної освіти та виховної роботи ТРМК Ірина Рущька конкретизувала сучасні підходи та методи у національно-патріотичному вихованні.

Заступник директора з виховної роботи Жанна Басюк виступила з доповіддю «Модель національно-свідомої життєво-компетентної особистості в системі виховної роботи навчального закладу (з досвіду школи)».

Про національно-патріотичне виховання дітей у системі роботи класного керівника доповідала класний керівник 9 класу, вчитель історії Тетяна Плішко.

Лідери школи — голова учнівського самоврядування Катерина Саламандра та отаман козацького братства Василя Молоток — спільно з педагогом-організатором Олександром Стібель розповіли про роль учнівського самоврядування та дитячих організацій у національно-патріотичному вихованні дітей.

Завершився семінар цікавий інтерактивний захід «Перегорнемо три сторінки фрагментів спогадів із життя школи і сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

Розпочали захід віршем Світлани Гуменної (Гармаш) «Любові», у виконанні учениці 7 класу Анни Осаулко.

Екскурс в історію школи та села провели учень 7 класу Дмитро Плішко, завідувач клубом та бібліотекою-філією села Костянтинівка Олександра Пиндус та випускниця школи, завідувача бібліотекою-філією села Малий Ходачків Христина Плуговська.

Цього дня звучали пісні «Рідна серцю Україна», у виконанні учениці 8 класу Анастасії Раковської, «Ой у лісі на полянці», у виконан-

ні піснями «Друзі,єднаймося!», у виконанні «Ой дубе, ансамблю», у виконанні жіночого ансамблю «Веселі молодички» під керівництвом художнього керівника, відмінника освіти України Михайла Полюги,

пісню «Друзі,єднаймося!», у виконанні «Ой дубе, ансамблю» та майстер-класу гуртківців спільно з керівником Олександром Стібель «Моделювання іграшок-сувенірів».

Учитель української мови та літератури Марія Чуйко разом з донькою поетеси Ольги Дилик, Іриною Заблоцькою, відкрили другу сторінку заходу «Фрагменти спогадів про культурно-просвітницьке життя школи, сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

Учитель української мови та літератури Марія Чуйко разом з донькою поетеси Ольги Дилик, Іриною Заблоцькою, відкрили другу сторінку заходу «Фрагменти спогадів про культурно-просвітницьке життя школи, сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

Учитель української мови та літератури Марія Чуйко разом з донькою поетеси Ольги Дилик, Іриною Заблоцькою, відкрили другу сторінку заходу «Фрагменти спогадів про культурно-просвітницьке життя школи, сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

Учитель української мови та літератури Марія Чуйко разом з донькою поетеси Ольги Дилик, Іриною Заблоцькою, відкрили другу сторінку заходу «Фрагменти спогадів про культурно-просвітницьке життя школи, сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

Учитель української мови та літератури Марія Чуйко разом з донькою поетеси Ольги Дилик, Іриною Заблоцькою, відкрили другу сторінку заходу «Фрагменти спогадів про культурно-просвітницьке життя школи, сіл Малий Ходачків та Костянтинівка».

вольтцем, засновником інтерактивного Музею бойових побратимів у місті Тернополі, сином знаного педагога-історика, синам Вольце-Хайського, Ігорем Войцехівським; журналістом, членом НСЖУ, поетесою Світлою Гуменною (Гармаш); доцентом кафедри вищої математики Української державної академії водного господарства в м. Рівне, поетесою Світлою Водяною та жителькою села, 1929 року народження, поетесою Ольгою Дилик.

Поетично презентували відомих людей краю, учениця 8 класу Анна Павлишин (вірш «Ми ростемо з любові до землі») та правнучка Ольги Дилик, учениця 4 класу Софія Заблоцька (вірш «Лілея»).

Проникливо прозвучали слова вірши «Повертайся слові» Світлани Гуменної, у виконанні учениці 7 класу Юлії Жук.

Патріотизм та любов до Батьківщини — не національні досягнення, а цінності. Тому важливо, щоб їх плекалі, змалечку, розвивали в школі, у новій українській школі, яка, власне, і декларує нову концепцію громадянської освіти.

Завершився масштабний захід авторським віршем «Не шукайте гнізда — воно вдома давно зачалося...», у виконанні Світлани Гуменної (Гармаш); авторською піснею Олександри Пиндус «Ходачків, мій Ходачків» та спільним виконанням подячної пісні «Боже, дякую Тобі».

Світлана ГУМЕННА.

Оголошення

До уваги власників автотранспорту

Тернопільська районна державна адміністрація (Організатор перевезень) оголошує конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху.

Перелік об'єктів конкурсу:

№ з/п	№№ рейсів, номер маршруту	Назва маршруту	Протяжність маршруту (км)	Час відправлення з пунктів		к-сть обор. рейс.	мін. к-сть авт.
				почат.	кінцев.		
1	2	3	4	5	6	7	9
1	15-23/1	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	6-15	20-20	10	2
2	15-23/3	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	7-00	21-15	10	2
3	15-37	Тернопіль — Дубівці через Ігровицю	28	5-30	18-15	4	2
4	15-38	Тернопіль-Смиківці	10	7-00	20-00	10	2

Періодичність виконання — щоденно.

Умови конкурсу

Конкурси на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування проводяться відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. №1081 (зі змінами), Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 №176 (зі змінами).

Для забезпечення належної якості та безпеки перевезень пасажирів на автобусних маршрутах, згідно з Порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимів руху, затвердженого наказом Мінтрансв'язу України від 12 квітня 2007 р. № 285, на маршрутах протяжністю до 150 км допускається використання автобусів категорій М2 (повна маса до 5 т) та М3 (повна маса більше 5 т). Клас автобусів: на приміських маршрутах I, II, III.

Обов'язкове надання як конкурсної пропозиції на кожен об'єкт конкурсу, що містить приміські маршрути, щонайменше одного транспортного засобу, пристосованого для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Наявність у перевізника-претендента необхідної кількості резервного рухомого складу

відповідної місткості згідно з підпунктом 4 п.12 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.08 №1081 (із змінами).

Забезпечення державних соціальних нормативів у сфері транспортного обслуговування пасажирів.

Перевезення громадян пільгових категорій згідно з чинним законодавством.

Забезпечення виконання вимог чинного законодавства, що регулює роботу автомобільного транспорту.

Дотримання трудового законодавства України, забезпечення належних умов праці.

Документи для участі у конкурсі приймають у закритому конверті з позначкою №1 та конверті з позначкою №2, який містить документи з інформацією про те, на який об'єкт конкурсу надає документи перевізник-претендент.

Документи на конкурс приймають до 5 листопада 2018 року включно з 9 год. до 17 год. за адресою: м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, філія «Тернопільський ДОНКК» Українського державного підприємства з обслуговування іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс».

Увага! 3 питань щодо номерів рейсів та розкладів руху автобусів на маршруті, бланків документів для участі в конкурсі, а також за довідками звертайтеся за телефонами: 52-15-79, 52-45-90, за адресою: м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, щоденно в робочі дні з 9 год. до 17 год., філія «Тернопільський ДОНКК» Українського державного підприємства з обслуговування іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс» (Робочий орган конкурсного комітету) та 43-58-74, за адресою: м. Тернопіль, майдан Перемоги, 1, щоденно в робочі дні з 8 год. до 17 год. 15 хв., відділ розвитку інфраструктури та з питань цивільного захисту Тернопільської районної державної адміністрації.

Конкурс відбудеться 28 листопада 2018 року о 10 год. в приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації, каб. 310.

Плата за один внутрішньорайонний приміський автобусний маршрут, який виставляється на конкурс, — 2200 грн.

Реквізити для перерахування коштів: філія «Тернопільський ДОНКК» УДП «Укрінтеравтосервіс»: код 38758169 в ТВБВ АТ «Ощадбанк» МФО 338545 р/р 26003300625017.

Конкурсний комітет з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Тернопільського району.

Духовне

У Івачеві Горішньому освятили музей
блаженного Зенона Ковалика

22 жовтня на парафії Святого Воскресіння Христового села Івачів Горішній відбулося урочисте святкування 250-річчя місцевої церкви, яка спочатку була дерев'яною, а згодом, 141 рік тому, на її місці збудували нову муровану святиню. Також відзначили й 115-ту річницю з дня народження вихідця села, блаженного священномученика Зенона Ковалика.

готували матеріали та музейні експонати, щоб саме цього дня відкрити й освятити музей блаженного Зенона Ковалика. Крім ікони блаженного та інших новомучеників нашої церкви, тут зберігаються оригінали місії наших проповідників, тут зберігаються оригінали рукописів, а також світлини, на яких отець у колі братів-редемптористів, з митрополитом Андреем Шептицьким. Також — вишивані хоругви, рушники, старі книги, інша церковна атрибутика. Оригінали записів проповідей подарував парафії відомий у нашій архієпархії та за її межами місіонер отець-митрат Михаїл Шевчишин, який теж брав участь у святкуванні. Ці шість глибоко богословських і ви-

соко духовних проповідей о. Зенона Ковалика є в електронному варіанті та за сприяння Марії Когут вийдуть друком як окрема книжка.

Під час урочистої Святої Літургії та чину освячень співав хор церкви Святого апостола Петра «Глорія» з Тернополя під орудою Оксани Цимбалюк.

Отець Орест ГЛУБИШ.

Урочини розпочали Святою Літургією, яку очолив прес-секретар Тернопільсько-Зборівської архієпархії, парох церкви Покрови Пресвятої Богородиці міста Тернопіль о. Олег Харишин. З ним служили священники Великоглибочецького деканату. Отець Олег зосередив увагу на євангельській притчі про сіяння Божого слова, яке, за умови його кожному із нас. Хоча, як сказав проповідник, головним мірилом цього слухання є гідне християнське життя.

Після Божественної Літургії відбулося освячення води, урочиста хода навколо церкви. Освятити також відреставрований за допомогою парафії мурована Ярослава Матковського за пам'яттю розп'ятого Ісусом та оновлену статую Матері Божої.

Молодь села Івачів Горішній разом із вчителькою Тернопільської школи-ліцею № 6, аніматором парафії Марійської дружини Марією Когут під-

«Згадаймо наших патріотів»

Жителі села Костянтинівка пам'ятають патріотів-земляків, які загинули за незалежність України. Щорічно 14 жовтня парох сіл Малий Ходачків та Костянтинівка о. Василь Сліпчук та дяк Григорій Івасечко відправляють молебен біля символічної могили воїнів ОУН-УПА.

А цього року 18 жовтня у Костянтинівці відбулася значна для села подія — освячено меморіальну дошку з іменами односельчан, які боролися за вільну Україну. Ходу на цвинтар на чолі зі священником супроводжували духовий оркестр села Малий Ходачків (керівник Володимир Береза) та жіночий ансамбль (керівник Михайло Олександрів). Завідуюча Мисливим клубом Олександр Пиндус провела захід «Згадаймо наших патріотів». Олександра Михайлівна переповила один із численних спогадів односельчан, більшість з яких були вивезені у Сибір, про трагічну долю командирана одного із підрозділів УПА Дмитра Гавришка та його побратимів. Уродженець Костянтинівки, колишній воїн УПА Мар'ян Штика, який

нині із сім'єю проживає у Канаді, згадує, що Гавришко мав псевдо «Гар» і був підреферентом СБ при Крайовому Проводі ОУН. Одного дня він пошував у селі поодотися з сестрою. Вона вмовляла його залишитися удома, проте «Гар» відповів: «Де вівці, там має бути і пастух». Їх було 72 вояки. Біля Чорткова у лісі хлопців потрапили у засідку енкавєсти. Потрапили у засідку Дмитра Гавришка, Оксана Шумайська, побувала на могилі свого родича.

У пам'яті жителів Костянтинівки живуть спогади про зв'язкову УПА Зоню Березу. За націоналістичну діяльність її разом із мамою вивезли в Сибір. Там жінки вишили доріжку з написом «Соловейко маленький, у тебе голос тоненький. Заспівай же ти

мені, бо я в чужій стороні». Мама Зоні привезла вишиття в Україну, а її внук, Зеновій Бевз, передав цей цінний патріотичний наш музей.

З патріотичними промовами на заході виступили сільський голова Малий Ходачкова та Костянтинівки Володимир Береза, за сприяння якого було виготовлено пам'ятну плиту, та житель Малий Ходачкова Михайло Івасечко. Особливо зворушливо звучали патріотичні пісні та Державний Гімн України.

Імена героїв-односельчан нині вписано в граніт. Вони також живуть у пам'яті та в молитвах земляків.

Жанна БАСЮК,
заступник директора з виховної роботи КЗ «Малоходчківська ЗОШ І-ІІІ ст.».

Під захистом
Пречистої Діви Марії

Більше ста літ стоїть на горбочку у нашому селі Чернелів-Руський церква, у якій так легко молитися. Це відчуває кожен, хто переступає її поріг. У селі є джерело, де раніше святити воду на Водохрещу, за яким нині доглядає сім'я Паробок, що живе неподалік. Але йти туди далеко, що особливо важко для літніх людей.

Тому громада на прославу Матері Божої відкрито, відродивши старе джерело та спорудивши фігуру Матері Божої (майстер Євген Цебринський з села Смиківці). А це тут зробило купівлю. Меценатами цього духовного проекту стали сім'я Яворських, Володимир Круцько, Ігор Грубий, Марія Хіта. Як добре, що в українців є така хороша риса — жертвувати на славу Божу свою працю, особисті кошти. Велика подяка всім, хто долучився до цієї благородної справи, зокрема, Володимиру Бойку. Хай Матері Божої буде у всіх під свій Покров.

Отці Іван Гавліч, Степан Левчик, Іван Зозуля відправили у цей день Службу Божу, молебень до Пресвятої Богородиці.

Цими днями відбулася ще одна подія у нашому селі. Отець Іван Гавліч відправив панахиду на могилах загиблих від рук енкавєстників повстанців Степана та Теодора Синиць. Їхні могили завжди нагадуватимуть гіркі уроки нашої історії.

Ірина ГУМЕННА, вчителька Чернелів-Руської школи.

Посвята в козачата

16 жовтня 2018 року в Білецькій ЗОШ І-ІІ ст. імені Суломії Крушельницької урочисто відзначили День українського козацтва, річницю створення УПА, День захисника України, свято Покрови Пресвятої Богородиці.

Учителі школи провели квест «Пропала козацька булава» для учнів 5-9 класів.

Гостями свята були Тернопільський козацько-десантний емологічний осередок імені Дмитра (Байда) Вишневецького, отаман якого Володимир Мойсейко та козаки урочисто прийняли учнів 5-го класу в козачата.

Було організовано виставку зброї, усі бажаючі могли навчитися збирати та розбирати автомат. Учні 9-го класу під наглядом козаків провели стрільби. На завершення свята присутні із задоволенням смакували козацьку кашу, рибну юшку та чай.

Галина ЮРСКА.

Культура

«У царині художнього слова»

У центральній районній бібліотеці смт Великі Бірки відбулась презентація літературної творчості доктора мистецтвознавства, професора, науковця, композитора і диригента, фольклориста, культурно-громадського діяча, уродженця села Настасів Олега Степановича Смоляка «У царині художнього слова».

Він є автором понад 300 наукових та методичних публікацій, навчальних програм з народознавства, музичного фольклору, української народної музичної творчості для шкіл, музичних училищ та університетів, монографій, підручників та посібників. Упорядник, редактор та видавець збірників народних пісень і творів українських композиторів.

Проте не тільки вищезазначене займає помітне місце в його житті, адже Олег Смоляк давно плідно працює у царині художнього слова.

На зустрічі з митцем присутні ознайомилися з його художніми збірками «Провесінь», «Загребльські збидбенції», «Із загреблі на околиці», «Полумисок долонь», «Блада», «Вербне голосіння», «Біленьке кроленятко».

Спілкування із митцем відбулось у формі діалогу. Цікаві факти з життя і творчості Олега Смоляка та секрет його таланту захопили слухачів.

Пролунали вірші й етюди із нової збірки автора «Вербне голосіння».

Художня творчість Олега Смоляка була розкрита на виставці літератури «Творче амплу митця у художніх творах».

Приюта митця у художніх творах, муза нашого краюни Олега Смоляка живе у гармонії зі світом, тому вона щедрa і багата не тільки на творчість у царині музичній, а й на вагомi літературні здобутки.

Традиції

«Українські посиденьки» у Підгородньому

Людина смертна, але безсмертний народ. Його безсмертя — в наступності поколінь. Мудрість віків зберігається в книжках і нашій історії, а багатства народної душі — в серцях та пам'яті людей, які прожили багато і завжди готові поділитися своїми знаннями та розповідями з нами. Вміють і шанують старше покоління у селі Підгороднє, де 21 жовтня організували вечорниці «Українські посиденьки».

Ініціатива влаштування свята для пенсіонерів належить завідувачій сільським клубом Людмилі Квасниці

— У молодих завжди є більше приводів та можливостей для зустрічей і святкування. А от старше покоління чомусь залишається обділеним. Щоб виправити цю несправедливість, — розповідає Людмила Тарасівна. — Готувалися ми до нього ще з вересня.

Підгороднянці з радістю відгукнулися на клич прийти на вечорниці у клуб. Поганою суботньої днини тут зібралося більше двох десятків чоловіків та жінок. Для них влаштували концерт за участю Владислава Підлісного та вокального тріо місцевого клубу, а також частування. Ініціатори «Українських посиденьок» мали на меті розважити старше покоління, бодай на деякий час відволікти їх від щоденних клопотів, щоби могли поринути думками в минуле.

І свято видалося на славу. Бо ж і запрошені односельчани підготувалися до вечорниць — продемонстрували комічну сценку, згадували старовинні пісні, яких, на жаль, вже майже не співають в наших краях, показували, як танцювати забутий в Україні танець «Канада», говорили про визначних людей Підгороднього, їхні здобутки та хороші справи. Атмосфера невимуженості, затишку та комфорту панувала у клубі.

«Українські посиденьки» у Підгородньому планують зробити традиційними та залучати все більшу аудиторію. Так, схожий захід мають намір організувати вже 24-25 листопада. Він матиме назву «Запусти і передати листом».

Ну а на вечорниці показали, що у пенсіонерів є ще порох у порохівницях, адже забавлятися вони вміють не гірше, ніж молоде покоління.

Лілія ПАТНЮК.

І ожили призабуті легенди...

Завершився польсько-український освітній проект «Оживити легенди», профінансований Польсько-українською радою обміну молоддю. У ньому брали участь учні та вчителі НВК «Великобірківська ЗОШ I-III ст.-гімназія ім. Степана Балея» і загальноосвітнього ліцею №4 міста Катовіце.

Упродовж 2017-2018 навчального року учні пізнавали історію, культуру, фольклорну спадщину польського та українського народів. Результатом цієї копіткої праці став сценарій п'єси, в якому втілено найяскравіші моменти з слезьких і тернопільських легенд, зокрема про

Вавельського Дракона, Утопця, Скарбника (доброї духа шахти), Валодара підземного царства, Наталки з Кривченської печери та інших. Молодь створила свою версію легенди на основі призабутих.

Учасники проекту упродовж тижня працювали над декора-

ціями, костюмами, музичним оформленням, брали участь у майстер-класах зі сценічної пластики та сценічного макіяжу у Тербовлянському вищому училищі культури.

На виставі вистави, яка відбулася у суботу, 13 жовтня, в актовій залі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» у селі Лошнів

Тербовлянського району були присутні батьки, друзі, вчителі.

Голова Тернопільської РДА Олександр Похилій вручив усім учасникам проекту подякувальну грамоту за незабутнє враження.

Людмила РАДЬО, вчитель НВК «Великобірківська ЗОШ I-III ст.-гімназія ім. Степана Балея»

ПОНЕДІЛОК 29 ЖОВТНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 09.40 Т/с «Еліза».

1+1

09.30 «Чотири весілля». 10.50,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР

03.30,02.50 «Орел і решка. Шопінг». 04.05,18.00,19.00 «Стосується кожного».

ICTV

04.25 Скарб нації. 04.35 Еврика! 04.45 Служба розшуку дітей.

СТБ

06.10,09.05,19.00 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі. 04.05 Абзац. 05.05,07.10 Kids' Time.

НТН

04.45,04.55 «Тор Shop». 05.45 Х/ф «Чорна Рада».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,02.00 Сьогодні.

ВІТОРОК 30 ЖОВТНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 09.40 Т/с «Еліза».

1+1

09.30 «Чотири весілля». 10.50,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР

05.30,04.45 «Тор Shop». 06.00 М/ф.

ICTV

04.10 Скарб нації. 04.20 Еврика! 04.30 Факти.

СТБ

05.55,08.50,18.55 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.05 Зона ночі. 03.10 Служба розшуку дітей.

НТН

05.25 Х/ф «В'язні Бомона». 08.30 Ранковий «Свідок».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00,02.00 Сьогодні.

СЕРЕДА 31 ЖОВТНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 09.40 Т/с «Еліза».

1+1

09.30 «Чотири весілля». 10.50,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15,23.10 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.50 Т/с «Відділ 44». 05.35,10.10 Громадянська оборона.

СТБ

06.10,09.05,18.55 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.05 Зона ночі. 03.10 Служба розшуку дітей.

НТН

05.50 Х/ф «В'язні Бомона». 07.05 Х/ф «Ні пуху, ні пера».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні.

ЧЕТВЕР 1 ЛИСТОПАДА

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 09.40 Т/с «Еліза».

1+1

09.30 «Чотири весілля». 10.50,12.20 «Одруження наосліп».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15,23.10 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.05 Скарб нації. 04.15 Еврика! 04.20 Студія Вашингтон.

СТБ

05.20,08.10,18.55 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.15 Зона ночі. 04.45 Абзац.

НТН

05.20 Х/ф «Сорок перший». 07.00 Х/ф «Сказання про двох братів-близнюків».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні.

П'ЯТНИЦЯ 2 ЛИСТОПАДА

UA: ПЕРШИЙ

06.35 «Напам'ять». Раїса Руденко. 07.10 «Напам'ять». Левко Лук'яненко.

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.05 Скарб нації. 04.15 Еврика! 04.20 Служба розшуку дітей.

СТБ

04.55,17.30,22.00 Вікна-Новини. 06.25 Х/ф «П'ять років та один день».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі. 03.05 Абзац.

НТН

05.30 Х/ф «Наприкінці ночі». 08.50 Ранковий «Свідок».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні.

СУБОТА 3 ЛИСТОПАДА

UA: ПЕРШИЙ

06.00,09.35 М/с «Ведмеді-сусіди». 10.00 Лайфхак українською.

1+1

06.00,19.30 «ТСН». 07.00 «Гроші».

ІНТЕР

05.45 М/ф. 06.45 «Челка на мене. Україна».

ICTV

04.55 Скарб нації. 05.05 Еврика! 05.15 Факти.

СТБ

06.05 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі. 03.50,08.00 Kids' Time.

НТН

06.00 ТЕТ Мультиранок. 12.00 М/ф «Принцеса Ліллфі».

УКРАЇНА

07.00,15.00,19.00 Сьогодні. 07.15,04.40 Зоряний шлях.

НЕДІЛЯ 4 ЛИСТОПАДА

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 09.35 Х/ф «Апокаліпсис: одкровення Іоана Богослова».

1+1

06.00 «ТСН». 07.00 «Українські сенсації».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.25 Х/ф «Тридцять три».

ICTV

04.55 Скарб нації. 05.00 Еврика! 05.10 Факти.

СТБ

05.45,06.45 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

05.45 Все буде смачно! 10.40 Караоке на Майдані.

НТН

06.15 Х/ф «Перший поверх». 07.35 Т/с «Я - охоронець».

УКРАЇНА

06.30 Сьогодні. 07.30 Зоряний шлях. 09.00 Т/с «Нерідна».

РЕКЛАМА ОГОЛОШЕННЯ

НЕРУХОМІСТЬ

Продам

1кім. Східний, 1/5ц, 24м, звичайний стан
0686921537
1кім. Східний, 2/10, 40м, сира, будинок
зданий 0686921537
2кім. вул. Злуки 2/11, 63,6 м, без посе-
редників 0967554493, 09600865934
2кім. Дружба, 4/5, п/б, 46м, косм. рем.,
колонка, 21500 096 6774724
Терміново продам 3-кімнатну квартиру,
сmt.В.Березовиця, Кемпінг, 61 м. кв.,
5п./5 пов. буд., 0673501611
Зк. Сонячний, 3/9ц, 82м, сира, буд.
зданий, 47000 0966774724
Зк. Східний, 2/5, п/б, 60м, кім. окр.
хороший стан, 25000 0966774724
Зкім. Сонячний, 8/10ц, 84 м, сира
0686921537
Продам будинок в с. Смиківці, є гараж,
літня кухня, площа 0,14 га. Ціна договір-
на. 0976846267, 0352-51-49-22.
Забудовує земля ділянка під
продасту біля м. Тернополя (10
км). Ціна договірна. 0972294358,
0988046342
Продаються земельні ділянки 0,15 га і
0,16 га 0974376286, 0964139726
Продам земельну ділянку 0,2 га під за-
будову у с. Великий Глибочок, проведена
вода, сусіді забудовані 0965753823
Продам земельну ділянку, приватизова-
на, 10 км від Тернополя 0680605586,
0672993168
Будинок-дача с. Петриків, 2 пов., 63 м,
6 сот 0686921537
Земельна ділянка, с. Біла, 6 сот, комуні-
кації, 8000 0966774724
Будинок Кутківці, 250м, 8сот, комуні-
кації, розводка, і/о, мп/вікна, двері, 80000
0966774724
Житловий будинок в сmt Микулинці, є
гараж і господарські будівлі, загальна
площа присадибної ділянки 9,9 сот.
0962363513
Будинок с. Петриків, 450 м, 2 пов. +
ділянка 14 сот 0686921537
Продається земельна ділянка під забу-
дову 8 сотях, село Байківці (центр села).
Ціна договірна. 0975681756 Наталя

Оренда

Винайму квартиру для порядних
людей, розглянемо усі пропозиції
0423436,0964736766
Здам в оренду приміщення під офіс. Три
кімнати по 20м кв. 0677005502
Здам в оренду 3к. на Бамі 5/9, ц/б, інди-
відуальне опалення,євроремонт,сучасні
меблі,техніка 0964736766
2 кім. Східний, і/о, новобудова, є меблі
та побутова техніка 0686921537
3 кім. Дружба, новобудова, меблі та
побутова техніка, і/о, можливо для іно-
земців 0686921537
3 кім. Центр, і/о, ремонт, меблі, техніка
0686921537

Куплю

Будинок біля Тернополя, ділянку, дачу,
розглянемо усі пропозиції 0423436,
0964736766; 0662929348

Дорого
землю, городи від 1 га.
Допомагаємо
в оформленні
документів на землю:
спадщина, сертифікати.

068 862-24-29

ТЕХНІКА

Трактори, мототрактори, мотоблоки, дви-
гуни різних потужностей, обладнання до
них. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка.
Знайдете дешевше – віддамо ще дешев-
ше 0985989484, 493000, 0982591958,
0666653606 www.tractor_c.com.ua
СТО «Спектр» вул. 15 квітня, 44а:
ремонт двигунів, коробок передач,
ходової частини, охолоджувальної
та паливної систем, комп'ютерна діа-
гностика автомобілів, чистка форсунок,
рихтувальні і зварювальні роботи
0677005502, 510097

Koyo. TIMKEN NTN. SNR.
ПІДШИПНИКИ
Для промислової
та сільськогосподарської техніки
Для легкових та вантажних
автомобілів
ПАСИ КЛИНОВІ
Для імпорتنних комбайнів
САЛЬНИКИ
м. Тернопіль. Тел. (067) 354-70-97
www.bearings.te.ua

Здам в оренду бокс для ремонту
автомобілів по вул. 15 квітня, а також
токарний і фрезерувальний верстат
0677005502.

ГБО на авто для всіх типів бензинових
двигунів 0428220, 0673517555, www.
gaz.te.ua

БУДІВНИЦТВО, РЕМОНТ

Будка підлогу, обрізна, вагонка со-
снова 0679534307
Газоблоки «Аерок», якісні, сертифікова-
ні, клеї для кладки та оздоблення бло-
ків, матеріали для утеплення фасадів,
0978085572
Електричні водонагрівачі, продаж,
встановлення, технічне обслуговування
0404100, 0673533170
Сходи дубові, металеві, ковані від
виробника 0400335, 0673829242
Труби азбестоцементні, залізобетонні,
0424380, 0979798631
Опалювальна техніка, монтаж
0522317
Алмазне сверління, буріння отворів
під вентиляції та твердопаливні котли,
0960451604
Бетонні кільця для криниць, бруківка,
фасадний облицювальний камінь, пара-
пети, капелюхи 0977760627
Кондиціонери провідних фірм світу,
0257478, 427237
Якісні натяжні стелі. Доступна ціна
0970344458
Всі види будівельно-ремонтних
робіт 0976536164

«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»

оголошує конкурс на вакантні посади

- Водії категорії В, С, С1
з/п 13000 грн
Вантажник з/п 7500 грн
Обвалювальник м'яса
з/п 10 000 грн
Забивачів худоби з/п 10 000 грн
Зам. головного бухгалтера
з/п 15000 грн
Економіст з/п 9 000 грн
Касир з/п 9 000 грн
Оператор лінії з виробництва
харчової продукції з/п 7000
Оператор-обліковець
з/п 6500 грн ставка
Вагар спецій з/п 7 000 грн
Зп/арат стерилізації консервів
з/п 7000 - 10 000 грн
Готувач фаршу з/п 7000
Прибиральник виробничих
приміщень з/п 5600

Тел. 067 658-82-59

*вказано орієнтовний розмір доходу

ПАП «АГРОПРОДСЕРВІС»

оголошує конкурс на вакантні посади

- Водії категорії С, С1,Е з/п - 55 грн / година роботи
Охоронець з/п - 5000 грн (чистими)
для охоронців телефонувати за номером 0673522041
Водій бульдозера з/п - 55 грн / година роботи
Водій екскаватора з/п - 65 грн / година роботи
Водій автокрану з/п - 50 грн / година роботи
Оператор свинокомплексів
у м. Ланівці з/п 10000 грн

Тел. 067 658-82-59

Куплю

Куплю стару червуну греблю черепицю
0673011109

ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

Сервісна служба «Вікна & Двері»,
ремонт, усунення цвілі, провітрювачі
0526888, 0673542887
Очищувачі питної води (фільтри),
картриджі 0432676, 0673491313
Кондиціонери провідних фірм світу,
0257478, 427237
Супутникові антени. Встановлення,
налаштування, ремонт 0673047962,
067770331
Ковані ворота, огорожі, перила.
0971322950, www.fk.te.ua

Меблі

Шафи-купе, безкоштовний замір,
0434714, 0674878484, 0958752424
Виготовлення шаф-купе 0429969,
0685233332
Виготовлення меблів, продаж мебле-
вої фурнітури 0433993, 0674019806,
0631286858
Стільці, парти 0269692, 0679363100
Шкіряні меблі для дому та офісу,
0297188, 0508597119
Ліжка, двері, сходи з натурального
дерева 0672742275
Ремонт та обивка м'яких меблів
0976759094, 420307
Крісла. Виготовлення та ремонт
0977219177, 525521

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Продаємо гуртом та вроздріб са-
джанці та живці високопродуктивної
чорної смородини. Надаємо консуль-
тації під час посадки та вирощування
0973944257
Продам ячмінь чотиригранний
0673661569

Тварини

Продаємо добру дїйну корову
чорно-рябої масті з п'ятим телям
0675839340
Відад у добрі руки цуценят 0982266977
Продається тільна корова (3 місяці)
чорно-білої масті, 10 років. с. Забойки
0688237067

Оголошення

Петриківська сільська рада має намір провести громадські слухан-
ня містобудівної документації на виконання рішення Петриківської
сільської ради №1249 від 20. 07. 2018 р. «Детальний план території фор-
мування земельної ділянки Волянської С. І., під садибну житлову забу-
дову у селі Петриків Тернопільського району Тернопільської області».
Громадські слухання відбудуться 26.11.2018 р. о 17.00 у приміщенні
сільської ради с. Петриків. Пропозиції та зауваження до містобудів-
ної документації подають до Петриківської сільської ради з 09.00 до
16.00 за адресою: с. Петриків, вул. Шептицького, 118 А.

Виконавчий комітет Великобірківської селищної ради оголо-
шує конкурс на визначення виконавця послуг зі збирання та виве-
зання рідких побутових відходів на території сmt Великі Бірки.
За додатковою інформацією звертатися на офіційний веб-сайт
Великобірківської селищної ради за посиланням: http://v-birky.rada.
org.ua/ogoloshennya-15-26-00-21-12-2016/ та за тел.: (0352)49-23-60,
(0352)49-22-62.

Реклама і оголошення в нашій газеті

528830, 097 7947546

Ціни дійсні з 8.11.2017р.

Мінімальне оголо-
шення — 2 рядки,
до 70 символів

5 грн
або купон

Кожен
додатковий рядок

+2 грн

Виділення
напівжирним
шрифтом

+5 грн

Оголошення в рамці
— 3 рядки,
до 100 символів

20 грн

Оголошення в рамці
— 5 рядків,
до 150 символів

30 грн

На темному фоні

+8 грн

1 позиція у бізнесовому
довіднику (2 рядки)

35 грн

Кожен
додатковий рядок

+5 грн

Блочна реклама:

- 1 см² на 1 сторінці 8 грн
1 см² на кольорових
сторінках 6 грн
1 см² на чорнобілих
сторінках 3 грн

Оцінка майна

майнових прав
та бізнесу
експертна грошова
оцінка землі

067 783 73 59

Мінімальний блок
49x49 мм (24 см²)
на чорнобілій сторінці
72 грн

КЛАСИЧНІ МЕБЛІ ВІД ВИРОБНИКА
вул. С. Бандери, 47 (м-н «Київ»)
0673542064

Діє система знижок, залежно від площі та кількості виходів

Купон безкоштовного оголошення

Подільське
СЛОВО

Рубрики: Куплю Продам Послуги Вважати недійсним

Текст оголошення + телефон
[Grid of input fields for text and phone number]

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Сільські обрії

Село, яке має майбутнє

Козівка. Кожен патріотично налаштований житель району, а може, і за його межами, коли почує цю назву, згадає, що саме у Козівці чи не вперше в Україні на зорі незалежності нашої держави поставив пам'ятник провіднику української нації Степану Бандері. Це — наш відкритий відомостям відомий центризм сільського району (25 кілометрів). Тут є школа, клуб, церква, ФАП, відділення зв'язку, приміє фермерське господарство. За статистикою, у Козівці зареєстровано майже 700 осіб, але насправді господарств значно менше: молодь виїжджає до міст, населення старіє. Такі реалії. У 2015 році село увійшло до Великогаївської ОТГ. Нещодавно тут проклали хорошу дорогу. Місцеві жителі мають великі надії, що життя у селі зміниться на краще.

Той, хто вперше відвідає Козівку, зауважить, що майже біля кожного обійстя стоїть фігура Матері Божої чи іншого святого. На подвір'ях багато квітів. Мене зачарували жовті та помаранчеві троянди. Село тихе, гарне, як писанка. А повітря! Кожен ковток — наче нектар на душу...

Якось випадково (хоч у випадковості давно не вірю, бо все сплановане Богом) побувала у гостях жителів Козівки Василя та Тетяни Зваричів. Про таких кажуть: Проте я побачила цих людей і з іншого боку. Перед їхнім будинком — розкішний килим осінніх квітів. Господиня зізналася, що

не стільки вона, скільки її чоловік Василь дбає про цю красу. Садить та доглядає троянди, які любить найбільше з-поміж усіх квітів. Пан Василь змайстрував з дерева невеличкий млин, криничку, будиночок. «Для краси, і щоб було гостям де фотографуватися», — пояснює, посміхаючись, господар. Краса на тому не закінчилася. Пан Василь показав декоративних голубів. Любить цих птахів з дитинства. Цікаво, що всі вони — білого кольору. Їхнє миле воркотіння ні з чим земним зрівняти не можна. Про кустей качок та інших домашніх пташечок писати не буду. Скажу лише, що з пернатих тут на першому місці папужка Кеша, дверцята клітки яко-

го завжди відчинені, та він чомусь воліє бути саме всередині. Пташина веселить душу, бігавучи простою кліткою та виспівуючи щось гарне своєю пташиною мовою.

Пан Василь показав ще пасіку, молодий виноградник, сад. «На городі вже нема на що дивитись, — посміхнувся, — бараболу викопали давно, гарбузи дозбирали, краще кролів покажу». Вухасті у Василя — дійсно на славу. Тримують господарі кіз заради цілющого для здоров'я молока. З дитинства я живність, коли її бачу, подумавши захоплення гарно доглянутою господаркою саме під час написання матеріалу. Знаю, що за

всім цим — клопітка праця господаря та його дружини.

За столом говорили про життя, яке воно є. Стурбовані Зваричі, що порожнє село. До кількох сусідських обійсть рідко хто навідується. Чому так? Адже є тут головне безцінне багатство — земля, яка щедро віддає тому, хто на ній працює. Навколо — неписаної краси краєвиди, чудова природа, що дає здоров'я без дорогих ліків з аптеки. Тут є на що подивитись і є що писати. На що подивитись і є що писати. На що подивитись і є що писати. На що подивитись і є що писати.

пам'ятник Степану Бандері, інші історичні пам'ятки (перша згадка про Козівку належить до середини IV століття).

Козівка — село перспективне. Про це розмовляли з господарями, прощаючись біля їхньої загорожі, прикрашеної кованими зображеннями левів та квітів. Додам, що Козівка має майбутнє завдяки таким працюючим людям, як родина Василя та Тетяни Зваричів, які тут живуть, трудяться, чекають у гості діти, дитини, дитини, дитини.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

Будьте здорові!

Магнітні бурі в листопаді

У період магнітних бур порушується злагоджена робота систем організму, зокрема серцево-судинної, дихальної та нервової.

Можливі необґрунтована тривожність, страх, головні болі. Концентрація уваги знижується й підвищується стомлюваність. За статистикою, в дні магнітних бур частіше виникають інфаркти та інсульти. Однак не всі відчуватимуть сонячну активність — людина звичай навіть не помічають її.

11 листопада

Цього дня відбудеться потужний спалах на Сонці, що спричинить погіршення самопочуття. Намагайтеся уникати стресів, недосипання і перенапруги, спілкування з енергетичними вампірами, аби зберегти життєво необхідні в цей період часу силу, енергію і витривалість.

15 листопада

Не навантажуйте себе фізично, обмежте куріння й алкоголь. Мозжечки важливі зі сном. Існує ризик застудних захворювань внаслідок зниження рівня імунного захисту організму.

18 листопада

Можливе загальне нездужання й емоційно привігнічане. Уникайте факторів, що негативно впливають на душевну рівновагу.

25 листопада

Останній спалах в цьому місяці очікується найбільш важким. Намагайтесь підтримувати гармонійний психологічний стан, повністю відмовтесь від шкідливих звичок і пам'ятайте, що надмірні фізичні і розумові навантаження можуть нашкодити.

Господинь в записничок

Як поліпшити смак страв

Є кулінарія нашим хобі чи ні, але готувати для себе і своїх близьких все ж доводиться. А щоб результат виправдовував очікування, скористайтесь нашими порадами щодо поліпшення смаку страв.

1. Дозвольте собі насолоджуватися «п'ятим смаком»

«П'ятий смак» — це смак соєвого соусу, який складно пояснити, але легко відчувати. Додайте трохи соєвого соусу, і він розкриє смак рагу, рисового гарніру, супу та інших страв.

2. Щоб випічка була смачною

Невелика кількість солі впливає на якість випічки. Дріжджове тісто швидше піднімається, випічка набуває красивого золотистого кольору, поліпшується структура тіста, воно стає легким. Додайте 1 ст. л. манки на 0,5 л рідини — і випічка довше залишиться свіжою.

3. Крохмаль зробить омлет пишнішим

Крім того, він прискорює процес приготування яєчні.

Додайте 1 ч. л. крохмалю на 3 яйця.

4. Олія покаже, чи сковорідка нагрілася

Добре розігріта олія впливає на смак і вигляд готової страви. Овочі можна класти, коли на дерев'яній лопатці, яку треба опустити в олію, з'являються невеликі бульбашки. А м'ясо варто класти на сковорідку, коли від розігрітої рідини йде невеликий димок.

5. Використовуйте чорний чай

Трохи міцного чорного чаю змінить колір тіста і додасть йому золотистого відтінку, а випічка вийде рум'яною. Необхідно брати натуральні чайні суміші, а не пакетки.

6. Ваніль чудово поєднується і з овочами

Ванільний екстракт — це добавка, яка не лише розкриває смак солодощів, а й додає пікантності салату.

7. Допоможе оцет

Щоб рис не втрачав кольору і не злипнувся, треба додати чайну ложку оцту під час варіння. Покращиться не лише зовнішній вигляд страви, а й її смак.

8. Масло збагатить смак кави

Якщо ви любите чорну заварну каву, але хочете трохи пом'якшити смак, не розбавляйте її водою. Шматочок вершкового масла, який необхідно додати в напій за хвилину до готовності, надасть їй ніжності і вишуканого аромату.

9. Бекон додасть рибі приємного аромату

Щоб позбутися різкого запаху під час запікання риби, покладіть на неї шматочок жирного бекона. Він вбере запах. Такий бекон не варто їсти: в цьому випадку він є абсорбентом.

Якщо ж рибу потрібно посмажити, то покладіть на сковорідку картоплю, нарізану скибочками: вона швидко вбере рибний запах.

10. Щоб дріжджове тісто швидше піднялося

Якщо у вас немає часу чекати, поки підніметься дріжджове тісто, покладіть його в целофановий пакет і помістіть в каструлю з гарячою водою. Приблизно через 15 хвилин тісто можна використовувати.

А щоб дріжджове тісто м'якшим, додайте до нього невелику сиру картоплину, натерту на дрібній тертці.

11. Використовуйте апельсиновий сік

Щоб урізноманітнити смак шоколадних десертів, додайте до глазури трохи апельсинового соку, а до тіста — цедру.

12. Щоб яєчня вийшла ніжною

Використовуйте не тільки олію, а й воду. Розбийте яйця на гарячу сковорідку і влийте трохи води. Яєчня не пригорить, а смак страви стане ніжнішим.

13. Курка буде соковитою

Якщо курку чи індичку загорнути в пергамент, м'ясо буде соковитим і м'яким. Воно краще вбирає спеції і стає більш ароматним.

14. Не викидайте шкірку банана

Якщо покласти до каструлі, де тушиться м'ясо, шкірку банана, то воно вийде м'яким і соковитим. Не забудьте додати улюблені спеції: банан дає м'якштість, але не надає смакових ноток.

Футбол | Кубок Тернопільського району

В очікуванні фіналу

У неділю, 21 жовтня, на стадіоні в Дичкові відбулися дві півфінальні зустрічі Кубку Тернопільського району з футболу імені Івана Вишневецького. В першому матчі зустрічалися прокошівці з Велико-го Глибочка. Номінальним господарем Прешової розпочали зустріч, і вже на 6-й хвилині це принесли в дію – після прострілу від кутового прапорця м'яч було переправлено в сітку воріт.

Надалі гра вирівнялася, а в середині першого тайму активнішими були гості з Великого Глибочка. З намірами зрівняти рахунок до половини поєдинку, проте, як часто буває в футболі: не забиваєш ти – отримуй гол у відповідь. Захопившись атаками, гості в середині тайму пропустили різкий контрнаступ і після навісу з лівого флангу ударом головою кулястий удруге побував у воротах команди з Великого Глибочка. До фінального свистка арбітра рахунок не змінився. **Команда з Прешової – перший фіналіст Кубку Тернопільського району.**

Іншу півфінальну пару склали колективи з Івачева і Білоскірки. В цій грі вболівальники побачили перевагу атакуючого футболу над захистом – воротарі обох команд аж 8 разів виймали м'яч із сітки воріт. Зокрема, 4 з них побували там після потреби пенальті. Тут рахунок відкрили футболісти з Івачева на 6-й хвилині. В середині першого тайму вони вже вели 2:0, а на останніх хвилинах пропустили гол із «крапки», причому

перша спроба гравця Білоскірки була невдаюю, але арбітр дав змогу перебити 11-метровий через те, що хтось із футболістів Івачева до удару вбіг у штрафний майданчик.

На початку другої половини зустрічі двома грубими помилками захисників скористалися гравці з Івачева – рахунок став 4:1. Та через декілька хвилин уже вони вдріде пропустили. І все ж під кінець гри футболісти з Івачева дотиснули свого суперника і забили ще 2 м'ячі, останній, як і перший, – з 11-метрової позначки. **Отже, другим фіналістом стала команда з Івачева.**

Рахунки півфінальних зустрічей: Прешова – Великий Глибочок 2:0, Івачів – Білоскірка 6:2.

Фінальна гра Кубку Тернопільського району імені футболіста «Дніпра» і турецького майстра спорту, уродженця Лучки Івана Вишневецького відбудеться в неділю, 28 жовтня, на стадіоні села Великі Гаї (на фото). **Запрошуємо вболівальників підтримати наших!**

Юрій БУЧИНСЬКИЙ,
заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

Знай наших! | Юнацькі Олімпійські ігри

Анастасія Бачинська повернулася з бронзовими медалями

У Буенос-Айресі відбулася урочиста церемонія відкриття III літніх Юнацьких Олімпійських ігор. На цьому престижному спортивному форумі представники України здобули 23 медалі: 7 золотих, 8 срібних і 8 бронзових у 13 видах спорту.

Офіційного командного заліку на Юнацьких іграх немає, а за неофіційними підрахунками, наша країна – в десятці найкращих серед країн – вчасниць. Серед спортсменів, які принесли у медальну скарбничку української збірної свої нагороди, є гімнастка з Тернополя Анастасія Бачинська. Наша землячка здобула дві бронзові медалі – у багатоборстві та вільних вправах, повідомляє управління фізичної культури і спорту Тернопільської обласної державної адміністрації.

Анастасія Бачинська – майстер спорту України зі спортивної гімнастики, багаторазова чемпіонка України з цього виду спорту, фіналістка XIV літнього Європейського юнацького олімпійського

фестивалю, є вихованкою відділення спортивної гімнастики комунального закладу міської ради «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа №2» імені Юрія Горайського, Тернопільського НВК «Школа-колегіум ім. Й. Сліпого». Наставники спорту – заслужений тренер України Тетяна Герасименко, Оксана Першина та Ганна Лев.

Ліга чемпіонів Тернопільщини, тур 3

Перемога Шляхтинців, поразка Дубівців

До вашої уваги результати матчів третього туру Ліги чемпіонів Тернопільщини у групах, де виступають представники Тернопільського району. Нагадаємо, в цьому турнірі змагаються переможці та призери районних чемпіонатів.

Група В
«Обрій» (Ланівці) – «Галичина» (Черніхівці, Збаразький р-н) 0:3.

«Лісма» (Шляхтинці, Тернопільський р-н) – «Мрія» (Сураж, Шумський р-н.) 5:2.

Голи: Володимир Льошка (7; 15; 90+3); Іван Пукас (60); Павло Бутрин (72); Іван Ясенко (77) – Ігор Стельмашук (40); Юрій Ніколюк (70).

Турнірна таблиця

№	Команда	І	В	Н	П	М	О
1	«Лісма» Шляхтинці	3	3	0	0	14-4	9
2	«Галичина» Черніхівці	3	2	0	1	6-5	6
3	«Обрій» Ланівці	3	1	0	2	2-6	3
4	«Мрія» Сураж	3	0	0	3	2-9	0

Група С
«Рома» (Підгайчики, Теребовлянський р-н) – «Оріон» (Григорів, Монастирський р-н) 3:1.

«Нива» (Городниця, Гусятинський р-н) – «Говерла» (Дубівці, Тернопільський р-н) 1:0.

Голи: Сергій Папроцький (51).

Турнірна таблиця

№	Команда	І	В	Н	П	М	О
1	«Нива» Городниця	3	3	0	0	7-1	9
2	«Говерла» Дубівці	3	1	1	1	5-4	4
3	«Рома» Підгайчики	3	1	0	2	6-7	3
4	«Оріон» Григорів	3	0	1	2	4-10	1

Футбольне табло

Політ «чайок» над Тернополем

Чемпіонат України. Друга ліга, тур 14: «Нива» (Тернопіль) – «Чайка» (Петропавлівська Борщагівка) 2:0.

Голи: Литовченко (58); Герт (81).

На 58-й хвилині Олексій Литовченко на дальній стійці головою замкнув простріл партнера з флангу – 1:0.

Незадовго до фінального свистка Андрій Герт після подачі зі штрафного подвоїв перевагу тернопільської команди – 2:0.

У неділю, 28 жовтня, тернополяни приймуть на Тернопільському міському стадіоні хмельницьке «Поділля». Початок матчу о 15:00.

Прийдіть на трибуни підтримати наших хлопців!

Аматорський чемпіонат України, тур 12: ФК «Тернопіль-ДЮСШ» – «Хмельницький» – 5:0 (Протів, 24; 45; Павлусь, 49; 54; Лаврик, 86), «Карпати» (Галич, Івано-Франківська обл.) – «Кристал» (Чортків) – 1:0 (Кушецький, 72 пен.), «Агрон-ОТГ» (Великі Гаї, Тернопільський р-н.) – ФК «Малинськ» (Рівненська обл.) – 1:1 (Ковалик, 51 пен. – Савицький, 5).

Команди з Тернопільщини провели поєдинки чергового туру чемпіонату України серед аматорів. У них зафіксували поразку. Найбільш удало зіграв ФК «Тернопіль-ДЮСШ», який проводив перший домашній матч у сезоні і здобув першу перемогу. Наші земляки перемогли СК «Хмельницький» – 5:0.

Новоспечений чемпіон Тернопільської області – великогаївський «Агрон-ОТГ» мстився силами з ФК «Малинськ». Пропустивши на старті матчу гол, «агронівці» в дебюті другого тайму рахунок зрівняли. Суперник порушив правила, і найдосвідченіший гравець великогаївської команди Віктор Ковалик ударом із пенальті вирівняв становище на футбольному полі. Матч так і завершився внічию – 1:1.

Без очок повернувся з виїзду чортківський «Кристал». Підопічні Едуарда Хаврова показали доволі хороший рівень гри у Галичі Івано-Франківської області

На фото: футболісти тернопільської «Ниви» забили 2 «сухі» м'ячі «Чайці» з Петропавлівської Борщагівки

Турнірна таблиця

№	Команда	І	В	Н	П	М'ячі	О
1	ФК «Калуш»	14	7	5	2	15-9	26
2	Минай «Ужгород»	14	7	3	4	21-13	24
3	«Черкашина-Академія»	14	6	4	4	16-12	22
4	«Верес» Рівне	14	6	3	5	10-9	21
5	«Полісся» Житомир	13	5	6	3	9-10	21
6	«Нива» Вінниця	14	4	8	2	12-10	20
7	«Поділля» Хмельницький	14	4	4	6	11-12	16
8	«Нива» Тернопіль	14	4	4	6	11-14	16
9	«Буковина» Чернівці	14	3	2	9	12-24	11
10	«Чайка» П. Борщагівка	14	1	7	6	9-13	10

проти місцевих «Карпат», однак усе вирішив доволі спірний пенальті у ворота «Кристалівців», який реалізував Кушецький.

Турнірна таблиця

№	Команда	І	В	Н	П	М'ячі	О
1	«Карпати» (Галич)	10	6	4	0	19-3	22
2	«Покуття» (Коломия)	10	7	0	3	25-8	21
3	ФК «Малинськ»	9	5	3	1	22-8	18
4	«Агрон» (В. Гаї)	10	5	3	2	17-11	18
5	ОДЕК (Бр. Жів)	8	5	3	0	19-4	18
6	«Рочин» (Соснівка)	10	5	2	3	19-11	17
7	ФК «Ужгород»	9	3	0	6	13-20	9
8	«Кристал» (Чортків)	10	2	1	7	18-37	4
9	ФК «Тернопіль-ДЮСШ»	10	1	1	8	11-12	4
10	СК «Хмельницький»	10	0	1	9	3-41	1

Все буде смачно

КАПУСТА ПО-БАВАРСЬКИ

Знадобиться: 500 г квашеної капусти, 4 великих шматки бочка, сосиски, 1 яблуко і 1 велика морква, 3 ст. л. вершкового масла, 1 ч. л. насіння кмину, перець, сіль.

Приготування. Яблуко і моркву дрібно нарізати, масло розтопити, вилити у деко. Капусту перемішати з яблуком та морквою, кмином, перцем і сіллю, викласти у деко, зверху покласти шматочки шинки, накрити фольгою і запікати в духовці 40 хв. Потім фольгу зняти, викласти сосиски, запікати ще 15 хв.

КОТЛЕТИ З КАПУСТИ ПО-БОЛГАРСЬКИ

Знадобиться: 1 капуста, вагою близько 1 кг, 1 яйце, 2 ст. л. олії і борошна, 1 ч. л. чорного перцю, молоко, петрушка, сіль, товчений сухарі, олія для смаження.

Приготування. Капусту нашаткувати дрібною соломкою, в підсоленій воді відварити до м'якості, дати охолонути і відтиснути. Обсмажити борошно на сухій сковорідці, додати олію і трохи молока. Отриманий густий соус перемішати з капустою, додати кетчуп або чорний перець, дрібно посічену петрушку і сіль. Сформувати котлети, обмакати в яйці, запанірувати в сухарях і обсмажити на олії.

Багатонаціональна страва

У попередньому номері ми поділилися з вами рецептами квашеної капусти. Але цей смачний і корисний овоч дуже популярний також і в різних кухнях світу. Спробуйте приготувати страви з капусти за такими незвичними рецептами і здивуйте друзів та близьких!

КАПУСТА ПО-ІНДІЙСЬКИ

Знадобиться: 600 г білокачанної капусти, 100 г томатної пасту, 4 цибулин, 5 картоплин, лавровий листок, 1 склянка води або бульйону, 1 ст. л. карі, 0,2 склянки олії, 1 ч. л. кмину і червоного меленого перцю, сіль.

Приготування. У глибокому посуді розігріти олію, обсмажити цибулю, нарізану кільцями. Додати карі і тушкувати 3-4 хв. Додати нарізану капусту, тушкувати 10 хв., постійно помішуючи. Кубиками нарізати, додати томатну пасту, влити воду/бульйон, на повільному вогні варити до готовності. Додати спеції.

КАПУСТА ПО-ГРЕЦЬКИ

Знадобиться: 500-800 г білокачанної капусти, по 100 г рису, томатного соку і вершкового масла, 3 морквини, 1 цибулина, зелена цибуля, петрушка, чорний перець-горошок, коріандр, перець чилі, сіль.

Приготування. Капусту нашаткува-

ти, великими кубиками нарізати цибулю, моркву — кружальцями. Пасерувати цибулю на олії, додати моркву і зелену цибулю, обсмажити. Викласти капусту, смажити, постійно помішуючи, доки капуста не зарум'яніть. Влити томатний сік, додати всі спеції, посолити, всипати рис, влити воду, накрити кришкою і тушкувати до готовності. Перед подачею посипати петрушкою і свіжозмеленим чилі.

КАПУСТА ПО-ФЛАМАНДСЬКИ

Знадобиться: 400 г капусти, по 70 г яловичини і свинини, 70 г бульйону, 20 г зелено-го горошку, копчена грудинка, 4 помідори і 2 цибулини, 20 г рису, мускатний горіх, мелений чорний перець, сіль.

Приготування. У підсоленій воді відварити капусту 10-15 хв, розібрати на лідя. Перемішати перемелену яловичину і свинину, додати перець, сіль. Цибулю дрібно нарізати і обсмажити. Рис відварити до напівготовності і додати до цибулі разом з дрібно порізаними помідорами і перцем, додати також грудинку, нарізану соломкою, зелений горошок, перемішати. Змішати цю масу з фаршем. Укласти в один вертикальний ряд листя капусти від великого до малого. На листя викласти фарш, акуратно згорнути рулетом. Він має бути схожим за формою на качан капусти, перев'язати ниткою. Покласти в каструлю, накрити тарілкою, залити бульйоном. Тушкувати під кришкою до готовності. Подають цю страву так: нитки знімають і акуратно нарізають качан порційними шматочками.

КАПУСТА ПО-УГОРСЬКИ

Знадобиться: 200 г квашеної капусти, 60 г копченої корейки, по 50 г сметани, цибулі і свинячого жиру, 10 г борошна, червоний перець, сіль.

Приготування. Квашену капусту відварити, додати нарізану шматочками копчену корейку. До золотистого кольору обсмажити цибулю з борошном на жирі, додати сметану. Все разом тушкувати 10 хв. Перед подачею полити маслом, перемішаною з червоним перцем.

КАПУСТА ПО-ІТАЛІЙСЬКИ

Знадобиться: 200 г тертих сухарів з білого хліба, 100 г ковбаси, 100 г сиру тертого і 100 г шинки, 50 г вершкового масла, 1 середній качан капусти, 4 ст. л. олії, зелень петрушки, сіль.

Приготування. Ковбасу дрібно нарізати, перемішати з сухарями, сиром, петрушкою і шинкою. Капусту розібрати на листки, на кожен викласти начинку. Зібрати листя капусти у качан, обв'язати ниткою, викласти на деко, змащене олією і вершковим маслом, посолити. Запікати в духовці 50 хв.

Смачного!

Загадки

У теплий дощик народився,
Парасолькою накрався.

(Гриб)

Ці стрункі грибочки
Зайняли пеньочки.
Шапки в них кругленькі.
Кличуть їх

(опеньки)

Вийшов красень на стежину,
Вдягся в білу одежину,
Капельох червоний взяв —
Всіх навколо налякав!

(Мухомор)

В лісі вирости сестрички,
Жовті та смачні...

(лисички)

Вирости гриби прекрасні —
Капельюшки в них, мов в маслі.
І збирають грибники
Маслянисті ...

(маслюки)

Взяв у назву за основу
Польську, іноземну зову,
Ще пісочком він зветься, —
Добре у пісках живеється!

(Польський гриб)

Дитячий майданчик**Тісля дощу**

В лісі дощик лист обмив,
Теплу землю покрупив.
Виріс грибок в траві густій,
Підберіжничок товстий.
Сидоріжки ще в землі
Одягли свої брилі,
А маленькі маслюки
Поставали у рядки,
Прямо серед просіки
Виставили носики.
Боровик же, мов клубок.
Заховався під дубок,
Під осінні два листки,
Щоб не з'їли слимаки.

Надія ПРИХОДЬКО.

Лабіринт**Живі гриби**

Пішов якийсь їжак по гриби, щоб діточок нагодувати. Зима попереду довга, без припасів — ніяк не можна.

Багато грибів набрав, усім їжачкам вистачить, ще й друзів є можливість пригостити.

А Микита й Денис теж вирішили по гриби до лісу піти. Та от тільки всі вони кудись поділися, під листочками та під гілками сховалися.

Раптом бачать хлопці під деревом невеличкий горбок, а на ньому грибів — сила-силенна! Білі, і підберезовики, і маслюки.

От хлопці зраділи! Кинулися до чудового горбочка.

А той раптом скочив на ніжки та як дремене!

От хлопці здивувались! Ще не доводилося їм живі гриби бачити!

А їжак з грибами додому прибіг, усіх їжачків нагодував, ще й на зиму вистачило!

Володимир СУТЕЄВ.

